

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 76

9 Ιουλίου 2015

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4332

Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας- Τροποποίηση του Ν. 4521/2014 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2011/98/ΕΕ σχετικά με την ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους πολίτες τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους-μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος-μέλος και 2014/36/ΕΕ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ

Άρθρο 1 Αντικατάσταση του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Το άρθρο 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1Α

Με δήλωση και αίτηση, λόγω γέννησης και φοίτησης σε σχολείο στην Ελλάδα

1. Τέκνο αλλοδαπών που γεννιέται στην Ελλάδα θεμελιώνει δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Της εγγραφής του στην Α' τάξη ελληνικού σχολείου της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και της συνέχισης παρακολούθησης ελληνικού σχολείου κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης - αίτησης της παραγράφου 2.

β) Της προηγούμενης συνεχούς νόμιμης διαμονής του ενός εκ των γονέων του επί πέντε τουλάχιστον έτη πριν από τη γέννησή του.

Αν το τέκνο γεννήθηκε πριν τη συμπλήρωση της ως άνω πενταετούς διαμονής, το δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας θεμελιώνεται με τη συμπλήρωση δεκαετούς συνεχούς νόμιμης διαμονής του γονέα.

γ) Της νόμιμης διαμονής των γονέων του και της κατοχής από έναν τουλάχιστον εξ αυτών ενός εκ των κατωτέρω τίτλων διαμονής κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης - αίτησης της παραγράφου 4:

«γα) άδειας επί μακρόν διαμένοντος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Π.δ. 150/2006 (Α' 160) ή άδεια διαμονής επί μακρόν διαμένοντος σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 40 του Ν. 3731/2008 (Α' 26) ή άδεια διαμονής που προβλέπεται στο άρθρο 89 του Ν. 4251/2014 (Α' 80), όπως ισχύει,

γβ) άδειας διαμονής αόριστης διάρκειας ή δεκαετούς διάρκειας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2910/2001 (Α' 91), της παρ. 2 του άρθρου 91 του Ν. 3386/2005 (Α' 212), της παρ. 1 του άρθρου 39 του Ν. 3731/2008 (Α' 263) και του άρθρου 138 του Ν. 4251/2014 (Α' 80), όπως ισχύουν,

γγ) εγγράφου πιστοποίησης μόνιμης διαμονής πολίτη της Ε.Ε. με βάση τις διατάξεις του Π.δ. 106/2007 (Α' 135),

γδ) τίτλου διαμονής αναγνωρισμένου πολιτικού πρόσφυγα ή καθεστώτος επικουρικής προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις των προεδρικών διαταγμάτων 61/1999 (Α' 63), 96/2008 (Α' 152), 114/2010 (Α' 195) και 113/2013 (Α' 146), όπως ισχύουν, ή τίτλο διαμονής ανιθαγενούς,

γε) ειδικού δελτίου ταυτότητας ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.) συνοδευομένου από ισχύουσα άδεια διαμονής ενιαίου τύπου (Α.Δ.Ε.Τ.) ή άλλον τίτλο νόμιμης διαμονής ομογενούς,

γστ) άδειας διαμονής δεύτερης γενιάς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 108 του Ν. 4251/2014 (Α' 80),

γζ) δελτίου μόνιμης διαμονής μέλους οικογένειας Έλληνα ή πολίτη της Ε.Ε.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μπορεί να τροποποιούνται, αντικαθίστανται ή καταργούνται οι τίτλοι οριστικής διαμονής που αναφέρονται ανωτέρω και να προστίθενται νέοι τίτλοι νόμιμης διαμονής.

2α. Για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου υποβάλλεται κοινή δήλωση-αίτηση από τους γονείς του τέκνου.

Η δήλωση-αίτηση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο δήμος της διαμονής των αιτούντων.

β. Τη δήλωση-αίτηση της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου υποβάλλει στην περίπτωση τέκνου μονογονεϊκής οικογένειας ή τέκνου δικαιούχου διεθνούς προστασίας (αναγνωρισμένου πρόσφυγα, προσώπου που έχει υπαχθεί σε καθεστώς επικουρικής προστασίας ή ανιθαγενούς), ο εναπομείνας γονέας ή αυτός στον οποίο έχει ανατεθεί η επιμέλεια του ανηλίκου, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του οι λοιπές σχετικές προϋποθέσεις. Σε περιπτώσεις ασυνόδευτων ανηλίκων τη δήλωση-αίτηση υποβάλλει ο επίτροπος ή ο εκπρόσωπος του ανηλίκου που έχει νόμιμα ορισθεί.

3. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της δήλωσης-αίτησης της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, με απόφασή του, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντέλλεται τον οικείο δήμο να εγγράψει τον ανήλικο αλλοδαπό, στο δημοτολόγιό του. Η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από τη δημοσίευση της σχετικής περίληψης.

4. Δεν συνιστούν κατά την έννοια του παρόντος άρθρου τίτλο νόμιμης διαμονής δελτία, βεβαιώσεις υποβολής δικαιολογητικών ή άλλα έγγραφα που επιτρέπουν την προσωρινή διαμονή του κατόχου τους μέχρι την κρίση του αιτήματός του από την αρμόδια διοικητική ή δικαστική αρχή ή την ολοκλήρωση της εκκρεμούς διοικητικής διαδικασίας.

5. Τα στοιχεία ταυτότητας του ανηλίκου αλλοδαπού, καθώς και η ύπαρξη της συγγενικής σχέσης του ανηλίκου για τον οποίο υποβάλλεται δήλωση - αίτηση κτήσης ιθαγένειας από τους γονείς του, αποδεικνύονται από ληξιαρχική πράξη γέννησης της ημεδαπής και από τα σχετικά δικαιολογητικά που πιστοποιούν τη συγγενική σχέση.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μπορεί να προστίθενται, καταργούνται ή τροποποιούνται τα αναγκαία έγγραφα για την υποβολή των δηλώσεων - αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας του παρόντος άρθρου.

6. Για την υποβολή των προβλεπόμενων στο παρόν άρθρο δηλώσεων-αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ.»

Άρθρο 1Α
Προσθήκη άρθρου 1Β
στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

Μετά το άρθρο 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας προστίθεται άρθρο 1Β ως ακολούθως:

«Άρθρο 1Β

Με δήλωση και αίτηση, λόγω φοίτησης
σε σχολείο στην Ελλάδα

1. Ανήλικος αλλοδαπός που κατοικεί μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα θεμελιώνει δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω φοίτησης σε ελληνικό σχολείο, εφόσον έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση είτε εννέα τάξεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε έξι τάξεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η φοίτηση στο νηπιαγωγείο δεν προσμετράται. Η

επιτυχής ολοκλήρωση της απαιτούμενης φοίτησης αποδεικνύεται με σχετική βεβαίωση της αρμόδιας αρχής.

2. Αλλοδαπός που κατοικεί μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα και είναι απόφοιτος Τμήματος ή Σχολής ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ θεμελιώνει δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας εφόσον διαθέτει απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα. Η δήλωση-αίτηση της παραγράφου 3 υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) ετών από την ημερομηνία αποφοίτησης από Τμήμα ή Σχολή ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ.

3. Για την κτήση της ελληνικής ιθαγένειας κατ' εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου υποβάλλεται σχετική δήλωση-αίτηση από τον ίδιο τον αλλοδαπό.

Η δήλωση-αίτηση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, καθώς και τα σχετικά δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται ο δήμος της διαμονής του αιτούντα.

4.α. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός έξι (6) μηνών από την υποβολή της δήλωσης-αίτησης κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, με απόφασή του, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντέλλεται τον οικείο δήμο να εγγράψει τον ανήλικο αλλοδαπό, στο δημοτολόγιό του. Η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από τη δημοσίευση της σχετικής περίληψης.

β. Ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, εντός ενός (1) έτους από την υποβολή της δήλωσης-αίτησης κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, με απόφασή του, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντέλλεται τον οικείο δήμο να εγγράψει τον ανήλικο αλλοδαπό, στο δημοτολόγιό του. Η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται από τη δημοσίευση της σχετικής περίληψης.

Η αίτηση απορρίπτεται αν συντρέχει ποινικό κώλυμα, κατά την περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 ή λόγοι δημόσιας ή εθνικής ασφάλειας κατά το άρθρο 5Β. Η διερεύνηση της συνδρομής των αρνητικών προϋποθέσεων του προηγούμενου εδαφίου διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή της προβλεπόμενης στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 διαδικασίας και εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών. Η σχετική διαδικασία και προθεσμίες αναστέλλονται σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 31.

5.α. Στην περίπτωση που η δήλωση-αίτηση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, που προβλέπεται κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δεν υποβλήθηκε από τον ανήλικο αλλοδαπό, ο αλλοδαπός που εξακολουθεί να διαμένει νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα υποβάλλει τη σχετική δήλωση-αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία υπάγεται ο δήμος της διαμονής του, μέχρι τη συμπλήρωση του 21ου έτους της ηλικίας του.

β. Στην περίπτωση που η κτήση ιθαγένειας λόγω φοίτησης, κατ' εφαρμογή της διατάξεως της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, θεμελιώνεται χρονικά μετά την ενηλικίωση του τέκνου και μέχρι την ηλικία των 23 ετών, ο ανήλικος αλλοδαπός που εξακολουθεί να διαμένει νόμιμα και μόνιμα στην Ελλάδα υποβάλλει τη σχετική δήλωση-αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην οποία υπάγεται διοικητικά ο δήμος της διαμονής του, εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών ετών από την ημερομηνία συμπλήρωσης εννέα τάξεων ελληνικού σχολείου ή των έξι τάξεων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

γ. Στις ανωτέρω περιπτώσεις ακολουθείται αναλόγως η διαδικασία της διάταξης της παραγράφου 4β του παρόντος άρθρου. Η ελληνική ιθαγένεια αποκτάται και στις περιπτώσεις αυτές από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίπτωσης της απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Τέκνο αλλοδαπού, ο οποίος αποκτά την ελληνική ιθαγένεια κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου καθίσταται Έλληνας χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τον γονέα του είναι ανήλικο και άγαμο.

7. Δεν συνιστούν κατά την έννοια του παρόντος άρθρου τίτλο νόμιμης διαμονής δελτία, βεβαιώσεις υποβολής δικαιολογητικών ή άλλα έγγραφα που επιτρέπουν την προσωρινή διαμονή του κατόχου τους μέχρι την κρίση του αιτήματός του από την αρμόδια διοικητική ή δικαστική αρχή ή την ολοκλήρωση της εκκρεμούς διοικητικής διαδικασίας.

8. Τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος ενήλικου ή του ανήλικου αλλοδαπού αποδεικνύονται από ληξιαρχική πράξη γέννησης της ημεδαπής είτε από πιστοποιητικό γέννησης ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο πιστοποίησης του ληξιαρχικού συμβάντος της γέννησής του, που εκδίδουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους προέλευσής του.

Αν ο αλλοδαπός είναι δικαιούχος διεθνούς προστασίας ως πολιτικός πρόσφυγας ή έχει υπαχθεί σε καθεστώς επικουρικής προστασίας ή είναι ανιθαγενής και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησής του, αρκεί η πράξη αναγνώρισής του ως πολιτικού πρόσφυγα, υπαγωγής του στο καθεστώς επικουρικής προστασίας ή το οικείο δελτίο ανιθαγενούς αντίστοιχα.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μπορεί να προστίθενται, καταργούνται ή τροποποιούνται τα αναγκαία έγγραφα για την υποβολή των δηλώσεων-αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας του παρόντος άρθρου.

9. Ο αιτών δύναται με υπεύθυνη δήλωση που συνοδεύει τη σχετική αίτηση-δήλωση να προβεί σε εξελληνισμό των ονοματεπωνυμικών του στοιχείων.

10. Για την υποβολή των προβλεπόμενων στο παρόν άρθρο δηλώσεων-αιτήσεων κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας καταβάλλεται παράβολο ύψους εκατό (100) ευρώ.»

Άρθρο 2 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 1 του παρόντος και υπό τις εκεί προβλεπόμενες προϋποθέσεις, εμπίπτουν και τα τέκνα αλλοδαπών που έχουν ήδη γεννηθεί στην Ελλάδα και είναι ανήλικα κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος.

2. Αιτήσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, δυνάμει των παραγράφων 1 έως και 6 του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό είχε προστεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 3838/2010 και ίσχυε μέχρι τη

δημοσίευση του παρόντος νόμου και του άρθρου 24 του Ν. 3838/2010, που εκκρεμούν είτε στις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων είτε στις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Δήμων εξετάζονται υπό τους όρους του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 1 του παρόντος και υπό τους όρους του άρθρου 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό προστίθεται με το άρθρο 1Α του παρόντος, πλην της καταβολής του προβλεπόμενου παραβόλου.

Όσον αφορά στις προαναφερόμενες εκκρεμείς αιτήσεις, που εξετάζονται κατά προτεραιότητα, οι κατά περίπτωση απαιτούμενες προϋποθέσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, δυνάμει του άρθρου 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό τροποποιείται με το άρθρο 1 του παρόντος νόμου και του άρθρου 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτό προστίθεται με το άρθρο 1Α του παρόντος, θα πρέπει να συντρέχουν κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος.

3. Στους αλλοδαπούς οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου πληρούν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1, 2 και 5Β του άρθρου 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας και έχουν ήδη ενηλικιωθεί, χορηγείται προθεσμία τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος για να υποβάλουν τη σχετική δήλωση-αίτηση που προβλέπεται από τις διατάξεις αυτές. Οι αιτήσεις-δηλώσεις του ως άνω εδαφίου εξετάζονται κατά προτεραιότητα. Η ιθαγένεια αποκτάται από τη δημοσίευση της περίπτωσης της σχετικής απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με βάση τους όρους και τη διαδικασία που προβλέπεται στις διατάξεις της παρ. 4Β του άρθρου 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

4. Τέκνο αλλοδαπού, ο οποίος έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 και 24 του Ν. 3838/2010, καθίσταται Έλληνας χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τον γονέα του ήταν ανήλικο και άγαμο.

5. Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καταργείται το άρθρο 24 του Ν. 3838/2010.

Άρθρο 3 **Αντικατάσταση του άρθρου 19** **του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας**

Το άρθρο 19 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ΚΕΙ), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 3838/2010, αντικαθίσταται ως εξής:

«IV. Απώλεια της Ελληνικής Ιθαγένειας που αποκτήθηκε από τέκνα αλλοδαπών με δήλωση ή πολιτογράφηση των γονέων τους.

Άρθρο 19

1. Τέκνο αλλοδαπού που κατέστη Έλληνας ενώ ήταν ανήλικο, αποβάλλει την ελληνική ιθαγένεια, υποβάλλοντας σχετική δήλωση και αίτηση στον δήμο του οποίου είναι δημότης ή αν κατοικεί στην αλλοδαπή, στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου κατοικίας του, μέσα σε προθεσμία ενός έτους από την ενηλικίωσή του. Αντίγραφο της δήλωσης και αίτησης διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

2. Για την αποβολή της ελληνικής ιθαγένειας εκδίδεται, μέσα σε ένα μήνα απόφαση του Συντονιστή της

Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία η αίτηση γίνεται δεκτή. Περίληψη της απόφασης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η αίτηση δεν γίνεται αποδεκτή, εφόσον δια της αποδοχής της ο αιτών καθίσταται ανιθαγενής.»

Άρθρο 4

Σύσταση επιτροπής για τη σύνταξη Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας

1. Στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης συνίσταται επιτροπή για τη σύνταξη Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, η οποία αποτελείται από:

- α) τον Γενικό Γραμματέα Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής, ως Πρόεδρο, και ως μέλη,
- β) τον Νομικό Σύμβουλο του οικείου Υπουργείου,
- γ) έναν ομότιμο Καθηγητή με ειδικότητα στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο,
- δ) έναν Καθηγητή με ειδικότητα στο Δημόσιο Δίκαιο,
- ε) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής,
- στ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ιθαγένειας,
- ζ) ένα μέλος που υποδεικνύεται από τον Συνήγορο του Πολίτη,
- η) ένα μέλος που υποδεικνύεται από την Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου,
- θ) έναν προϊστάμενο Διεύθυνσης Αστικής Κατάστασης Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Για την υποστήριξη του έργου της επιτροπής ως μέλη της γραμματείας της επιτροπής ορίζονται δύο υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ της Διεύθυνσης Ιθαγένειας.

2. Το σχέδιο του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας που θα συντάξει η επιτροπή του παρόντος άρθρου υποβάλλεται στη Βουλή για να κυρωθεί κατά τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 76 παρ. 6 του Συντάγματος.

3. Η Επιτροπή, της οποίας τα μέλη δεν λαμβάνουν κανενός είδους αμοιβή ή αποζημίωση, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο χρόνος περάτωσης του έργου, οι ειδικοί εισηγητές και τα μέλη της γραμματείας της επιτροπής και ρυθμίζονται θέματα που αναφέρονται στη λειτουργία, στη διοικητική μέριμνα και τη γραμματειακή υποστήριξή τους. Από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης θα καλυφθούν τα έξοδα μετακίνησης μελών της επιτροπής που τυχόν κατοικούν εκτός Αθηνών.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2011/98/ΕΕ ΚΑΙ 2014/36/ΕΕ

Άρθρο 5

Σκοπός των άρθρων 6 και 7 του παρόντος

1. Σκοπός του άρθρου 6 του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 (ΕΕL 343 της 23.12.2011).

2. Σκοπός του άρθρου 7 του παρόντος νόμου είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014 (ΕΕL 94 της 28.3.2014).

Άρθρο 6

Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 4251/2014 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011

1. Μετά την περίπτωση κβ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014 (Α' 80) προστίθεται η εξής περίπτωση: «κβ) «Εργαζόμενος τρίτης χώρας»: κάθε πολίτης τρίτης χώρας που έχει γίνει δεκτός στην ελληνική επικράτεια και ο οποίος διαμένει νομίμως και του έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία ή άδεια διαμονής με δικαίωμα εργασίας, στο πλαίσιο εξαρτημένης σχέσης εργασίας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.»

2. Στην περίπτωση ιστ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014 προστίθεται υποπερίπτωση ως εξής:

«ιστι) «Ενιαία άδεια»: άδεια διαμονής που εκδίδεται από τις ελληνικές αρχές με χρήση του ενιαίου τύπου που θεσπίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1030/2002 του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, (ΕΕL 157, 15.6.2002), όπως ισχύει, στην οποία αναγράφονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης στην αγορά εργασίας, βάσει της οποίας επιτρέπεται στον πολίτη τρίτης χώρας να διαμένει νόμιμα στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία.»

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014 προστίθεται περίπτωση νζ' ως εξής:

«νζ) «Ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης»: κάθε διαδικασία που οδηγεί, βάσει ενιαίας αίτησης που υποβάλλεται από πολίτη τρίτης χώρας, σε απόφαση σχετικά με την εν λόγω αίτηση, με σκοπό να του χορηγηθεί άδεια διαμονής για εργασία στην ελληνική επικράτεια.»

4. Η περίπτωση ιε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιε) Θεώρηση Μακράς διάρκειας (Εθνική θεώρηση - Visa D): Θεώρηση εισόδου D είναι η εξουσιοδότηση που χορηγείται από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια για διάστημα που υπερβαίνει τις 90 ημέρες και μπορεί να ανέλθει έως 365 ημέρες, με βάσει αντίστοιχες για το καθεστώς διαμονής πολιτών τρίτων χωρών, εθνικές νομοθετικές ρυθμίσεις ή το ενωσιακό δίκαιο.»

5. Μετά το άρθρο 2 του Ν. 4251/2014 προστίθεται άρθρο 2Α ως εξής:

«Άρθρο 2Α

1. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε:

α) πολίτες τρίτων χωρών που ζητούν την αρχική χορήγηση άδειας διαμονής στην ελληνική επικράτεια με σκοπό την εργασία, για έναν από τους τύπους άδειας διαμονής που αναφέρονται στην περίπτωση β' του παρόντος άρθρου,

β) πολίτες τρίτων χωρών που κατέχουν άδεια διαμονής στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15, 16, 17, 19 παρ. 7, 61, 64, 98, 114 και 122 του Ν. 4251/2014,

γ) πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με κάθε άλλη διάταξη με την οποία προβλέπεται η έκδοση άδειας διαμονής με δικαίωμα εργασίας.

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α) στις κατηγορίες προσώπων που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 4251/2014,

β) στα μέλη οικογένειας πολιτών της Ένωσης που άσκησαν ή ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός αυτής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Π.δ. 106/2007 (Α' 135),

γ) στους πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως εθνικότητας, απολαμβάνουν δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας ισοδύναμων με εκείνα των πολιτών της Ένωσης δυνάμει συμφωνιών, είτε μεταξύ της Ένωσης και των κρατών - μελών είτε μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών,

δ) σε όσους εμπíπτουν στις διατάξεις του Π.δ. 219/2000 (Α' 190) με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕL 18 της 21.1.1997),

ε) στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/66/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 (ΕΕL 157 της 27.5.2014),

στ) στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως εποχικοί εργαζόμενοι,

ζ) στους επί μακρόν διαμένοντες σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την Οδηγία 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 (ΕΕL 16 της 13.1.2004) και τα άρθρα 88 έως 106 του Ν. 4251/2014,

η) σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι υπόκεινται σε διαδικασία επιστροφής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3907/2011 (Α' 7) ή του Ν. 3386/2005 (Α' 212), η οποία έχει ανασταλεί για πραγματικούς ή νομικούς λόγους,

θ) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί στην ελληνική επικράτεια ως αυτοαπασχολούμενοι εργαζόμενοι σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 4251/2014,

ι) σε πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για εισδοχή ή έχουν γίνει δεκτοί ως ναυτικοί προς απασχόληση ή εργασία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα σε πλοίο νηολογημένο σε κράτος - μέλος ή που φέρει τη σημαία κράτους - μέλους,

ια) σε πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια να εργάζονται στην ελληνική επικράτεια για χρονικό διάστημα όχι ανώτερο των έξι μηνών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014 ή έχουν γίνει δεκτοί σε άλλο κράτος - μέλος για λόγους σπουδών,

ιβ) σε πολίτες τρίτων χωρών, στους οποίους επιτρέπεται να εργάζονται βάσει εθνικής θεώρησης εισόδου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν. 4251/2014.

3. Η ενιαία άδεια διαμονής εκδίδεται ή ανανεώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 8 και 9 του παρόντος, μέσα σε τέσσερις (4) μήνες το αργότερο, από την ημέρα υποβολής της αίτησης, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα. Όταν διαπιστώνεται ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής είναι απαραίτητη η προσκόμιση συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η αρμόδια υπηρεσία ειδοποιεί με έγγραφη κλήση τον αιτούντα για προσκόμιση αυτών εντός εύλογης προθεσμίας που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μέχρι την προσκόμιση των συμπληρωματικών δικαιολογητικών, η ανωτέρω προθεσμία αναστέλλεται. Η ανωτέρω προθεσμία μπορεί

να παραταθεί μέχρι τρεις (3) μήνες σε εξαιρετικές περιπτώσεις που έχουν σχέση με την πολυπλοκότητα της εξέτασης της αίτησης. Εφόσον δεν ληφθεί απόφαση εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις των άρθρων 4 και 10 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2690/1999 (Α' 45), όπως ισχύει. Κατά τα λοιπά, δεν θίγονται οι διατάξεις του άρθρου 45 του Π.δ. 18/1989 (Α' 8).

4. Αίτηση για χορήγηση ενιαίας άδειας διαμονής θεωρείται अपαράδεκτη, εάν εφαρμόζονται όγκοι εισδοχής και έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος ανώτατος αριθμός θέσεων εργασίας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 4251/2014.

5. Στους πολίτες τρίτων χωρών, κατόχους ενιαίας άδειας διαμονής που εκδίδεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, παρέχεται ενημέρωση για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την άδεια διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 4018/2011 (Α' 215).»

6. Στο άρθρο 135 του Ν. 4251/2014 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, μία φορά κάθε έτος και για πρώτη φορά όχι αργότερα από τις 30 Ιουνίου 2016, ανακοινώνει στην Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 862/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2007 (ΕΕL 199 της 31.7.2007) στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των πολιτών τρίτων χωρών στους οποίους χορηγήθηκε ενιαία άδεια διαμονής κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 862/2007.»

Άρθρο 7

Τροποποίηση διατάξεων του Ν. 4251/2014 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς την Οδηγία 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014

1. Η περίπτωση κδ' της παρ.1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«κδ) Εποχική εργασία: Δραστηριότητα που πραγματοποιείται στην Ελλάδα για χρονικό διάστημα έως έξι (6) συνολικά μήνες, ανά περίοδο δώδεκα (12) μηνών, σε τομέα εποχικής απασχόλησης με περιοδικό χαρακτήρα εντός του έτους. Ως τέτοιοι νοούνται τομείς που σχετίζονται με εποχικές συνθήκες, κατά τη διάρκεια των οποίων το αναγκαίο επίπεδο εργατικού δυναμικού είναι σημαντικά υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για τις συνθήκες δραστηριότητας.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και για τον καθορισμό του όγκου εισδοχής για εποχική απασχόληση, μετάκληση αλιεργατών και απασχόληση υψηλής ειδίκευσης, σύμφωνα με τα άρθρα 109 έως 127. Ειδικά για την περίπτωση της μετάκλησης εποχικά εργαζομένων στην αγροτική οικονομία, μπορεί με την υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, να καθορίζεται ανώτατος αριθμός θέσεων εργασίας ανά χώρα προέλευσης, καθώς και η αντιστοιχία μεταξύ καλλιεργήσιμης έκτασης ή

ζωικού κεφαλαίου του αιτούντος εργοδότη με τον αριθμό των εποχικά εργαζομένων, των οποίων μπορεί να ζητήσει τη μετάκληση. Ο κατάλογος των τομέων απασχόλησης, στους οποίους εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις για την εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχική εργασία, περιλαμβάνει τους τομείς της γεωργίας, της δασοκομίας και της κτηνοτροφίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ύστερα από διαβούλευση, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο, μπορεί να συμπληρωθεί ο ανωτέρω κατάλογος και με άλλους τομείς απασχόλησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν δραστηριότητες που εξαρτώνται από την αλλαγή των εποχών. Ο ανωτέρω κατάλογος, καθώς και κάθε τροποποίηση αυτού, κοινοποιείται με μέριμνα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.»

3. Το άρθρο 13 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Εισδοχή πολιτών τρίτων χωρών
με σκοπό την εποχική εργασία

1. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στους πολίτες τρίτων χωρών που είτε διαμένουν εκτός της Ελληνικής Επικράτειας και αιτούνται να τους επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή σε αυτή, είτε έχουν ήδη γίνει δεκτοί σε αυτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, με σκοπό την εποχική εργασία.

2. Οι ίδιες διατάξεις δεν εφαρμόζονται σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι:

α) κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης διαμένουν ήδη στην Ελληνική Επικράτεια εξαιρουμένων των περιπτώσεων που αναφέρονται στην υποπερίπτωση ii της περίπτωσης α' του άρθρου 18 του Κώδικα,

β) εμπíπτουν στις διατάξεις του Π.δ. 219/2000 (Α' 190) με το οποίο προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕΛ 18 της 21.1.1997),

γ) είναι μέλη οικογένειας πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 106/2007 (Α' 135), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του Ν. 4071/2012 (Α' 85),

δ) μαζί με τα μέλη της οικογένειάς τους και ανεξαρτήτως ιθαγένειας, απολαμβάνουν δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας, ισοδύναμων με τα δικαιώματα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυνάμει συμφωνιών που έχουν συναφθεί είτε μεταξύ αυτής και των κρατών - μελών της είτε μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών προέλευσής τους.

3. Κάθε εργοδότης, ο οποίος επιθυμεί να προσλάβει προσωπικό για εποχική εργασία, με βάση τις θέσεις εργασίας, οι οποίες περιλαμβάνονται στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11 του Κώδικα, καταθέτει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του, στην οποία αναφέρονται ο αριθμός των θέσεων εργασίας, τα στοιχεία

και η ιθαγένεια των προς απασχόληση πολιτών τρίτων χωρών, η ειδικότητα, καθώς και το χρονικό διάστημα της απασχόλησης.

Μαζί με την αίτηση, ο εργοδότης καταθέτει:

α) Αποδεικτικό καταβολής τέλους πενήντα (50) ευρώ για κάθε πολίτη τρίτης χώρας, που θέλει να απασχολήσει, το οποίο εισπράττεται υπέρ του Δημοσίου και δεν επιστρέφεται.

β) Υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσλάβει τους εργαζόμενους και θα αναλάβει τις προβλεπόμενες δαπάνες αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 80 του Ν. 3386/2005 (Α' 212).

γ) Έγκυρη σύμβαση εργασίας για το σκοπό της εποχικής εργασίας, υπογεγραμμένη από τον εργοδότη που είναι εγκατεστημένος στην ελληνική επικράτεια. Στη σύμβαση εργασίας αναγράφονται:

αα) το είδος της απασχόλησης και η ημερομηνία έναρξης αυτής,

ββ) ο τόπος που λαμβάνει χώρα αυτή,

γγ) η ημερομηνία έναρξης αυτής,

δδ) η διάρκεια της απασχόλησης,

εε) ο αριθμός των ωρών εργασίας, ο οποίος θα είναι συγκεκριμένος ανά ημέρα, εντός της εβδομάδας ή του μήνα,

στστ) η αμοιβή του εργαζομένου, η οποία δεν μπορεί να είναι, σε καμία περίπτωση, μικρότερη από τις αποδοχές ανειδίκευτου εργαζομένου,

ζζ) το ύψος του ενδεχόμενου επιδόματος αδειάς, εφόσον προβλέπεται από τη σύμβαση και

ηη) κάθε άλλο όρο εργασίας, κατά περίπτωση.

δ) Αποδεικτικά στοιχεία, εφόσον στη σύμβαση εργασίας ορίζεται ότι ο αιτών θα ασκήσει επάγγελμα που ρυθμίζεται νομοθετικά, όπως ορίζεται από τις διατάξεις του Π.δ. 38/2010 (Α' 78), τα οποία πιστοποιούν ότι ο πολίτης τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις που προκύπτουν από τις οικείες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας για την άσκηση αυτών στην Ελλάδα. Ο προσδιορισμός των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων διενεργείται με βάση την περιγραφή του επαγγέλματος στην οικεία σύμβαση εργασίας.

ε) Αποδεικτικά στοιχεία ότι παρέχεται στον εργαζόμενο κατάλληλο κατάλυμα, όπως αυτό ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 43 του Ν. 4025/2011 (Α' 228), όπως ισχύει. Όταν το κατάλυμα παρέχεται από τον εργοδότη, αυτός οφείλει απ' ενός να διασφαλίζει ότι το κατάλυμα πληροί τις απαιτούμενες από τις κείμενες υγειονομικές διατάξεις προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας, υπό τον έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών, απ' ετέρου να ενημερώνει την αρμόδια αρχή για οποιαδήποτε αλλαγή αυτού. Εφόσον απαιτείται από τον εποχικά εργαζόμενο να καταβάλει μίσθωμα, ο εργοδότης προσφέρει στον εποχικά εργαζόμενο μισθωτήριο συμβόλαιο ή ισοδύναμο έγγραφο που αναγράφει σαφώς τους όρους ενοικίασης αυτού. Σε κάθε περίπτωση το ύψος του μισθώματος πρέπει να είναι ανάλογο με την αμοιβή του εποχικά εργαζομένου και την ποιότητα του καταλύματος, ενώ δεν εκπίπτει αυτομάτως από το μισθό του εποχικά εργαζομένου. Όταν το κατάλυμα δεν παρέχεται από τον εργοδότη, ο εργοδότης οφείλει να προσκομίσει στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι ο εποχικά εργαζόμενος διαθέτει εξ ιδίων κατάλυμα, το οποίο πληροί τις απαιτούμενες από το νόμο προδιαγραφές.

4. Αν ο εργοδότης επιθυμεί να απασχολήσει πολίτη τρίτης χώρας στην αγροτική οικονομία ή σε εκμετάλλευση της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως ισχύει, οφείλει να καταθέσει και αποδεικτικό καταβολής από τον εργοδότη στον Ο.Γ.Α. των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο εργοδότης φυσικό πρόσωπο, οφείλει να καταθέσει αποδεικτικό προκαταβολής των ανωτέρω ασφαλιστικών εισφορών που αντιστοιχούν σε διάστημα απασχόλησης τουλάχιστον ενός (1) μηνός. Για το υπολειπόμενο διάστημα του χρόνου μετάκλησης, ο εργοδότης μπορεί να προκαταβάλει τις ασφαλιστικές εισφορές ή να εξουσιοδοτήσει τον ΟΓΑ να εισπράξει το σύνολο των ασφαλιστικών εισφορών που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό, από τις επιδοτήσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Το χρονικό διάστημα μετάκλησης δεν μπορεί να είναι μικρότερο των δύο (2) μηνών. Ακόμα και στην περίπτωση όπου στη σύμβαση εργασίας αναγράφονται συγκεκριμένες ημέρες ή ώρες εργασίας ανά εβδομάδα ή μήνα, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται για χρονικό διάστημα μηνός, ανεξάρτητα τυχόν μικρότερης απασχόλησης μέσα στο μήνα.

Η κατά τα ανωτέρω δήλωση του εργοδότη για είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών από τις επιδοτήσεις είναι ανέκκλητη, για τη συγκεκριμένη μετάκληση.

Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν εγκριθεί η είσοδος του μετακαλυμένου πολίτη τρίτης χώρας ή δεν του χορηγηθεί σχετική θεώρηση εισόδου ή αυτός δεν εισέλθει στη χώρα και τούτο βεβαιώνεται από το κατά περίπτωση αρμόδιο όργανο, οι ασφαλιστικές εισφορές που έχουν προκαταβληθεί ή εξουσιοδοτήθηκε ο ΟΓΑ να εισπράξει από τις επιδοτήσεις, επιστρέφονται στον εργοδότη. Οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο υπολειπόμενο διάστημα της σκοπούμενης απασχόλησης του μετακληθέντος επιστρέφονται στον εργοδότη που τις κατέβαλε, εφόσον ο μετακληθείς υπαχθεί σε διαδικασία επιστροφής ή απέλασης. Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εκ μέρους του μετακληθέντος, επιστρέφονται στον εργοδότη οι ασφαλιστικές εισφορές που αντιστοιχούν στο διάστημα, από της πρώτης του επόμενου μηνός μέχρι πέρατος χρόνου της δηλωθείσας μετάκλησης, μόνον εφόσον πιστοποιηθεί ότι ο μετακληθείς έχει αποχωρήσει από τη χώρα.

Οι ασφαλιστικές εισφορές επιστρέφονται μετά από αίτηση του εργοδότη ή συμψηφίζονται με πάσης φύσεως οφειλές του προς τον ΟΓΑ.

Σε περίπτωση που δεν λάβει επιδότηση ο εργοδότης ή το προς είσπραξη ποσό των επιδοτήσεων δεν επαρκεί για την εξόφληση των εισφορών του υπολειπόμενου χρόνου μετάκλησης, αυτές θα αναζητούνται από τον ΟΓΑ. Σε περιπτώσεις που δεν καταβληθούν ο ΟΓΑ θα κινήσει τις διαδικασίες της νόμιμης είσπραξής τους. Εργοδότης που δεν καταβάλει τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές, αποκλείεται από επόμενη μετάκληση.

5. Αν ο εργοδότης επιθυμεί να απασχολήσει πολίτη τρίτης χώρας σε τομέα απασχόλησης που υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ, εφαρμόζεται η ισχύουσα ασφαλιστική νομοθεσία.

6. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης είναι η κατά τόπο αρμόδια, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 4251/2014, υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία αποστέλλει τη σχετική πράξη έγκρισης της

απασχόλησης στην αρμόδια ελληνική προξενική αρχή. Οι εγκριτικές πράξεις των αρμόδιων Διευθύνσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κοινοποιούνται υποχρεωτικά στον κατά τόπο αρμόδιο ανταποκριτή του ΟΓΑ, σε περίπτωση απασχόλησης στην αγροτική οικονομία ή στα κατά τόπον αρμόδια υποκαταστήματα του ΙΚΑ και περιφερειακές υπηρεσίες του Σ.Ε.Π.Ε. σε κάθε άλλη περίπτωση.

7. Οι ελληνικές προξενικές αρχές αποφασίζουν σχετικά με την αίτηση εισόδου στην ελληνική επικράτεια για το σκοπό της εποχικής εργασίας και κοινοποιούν την απόφασή τους στον αιτούντα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και το αργότερο μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την υποβολή της πλήρους αίτησης.

8. Εάν υποβληθεί αίτηση παράτασης της διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, βάσει αίτησης που συνοδεύεται από πλήρη δικαιολογητικά, ο εποχικά εργαζόμενος δεν υποχρεούται να διακόψει τη σχέση εργασίας είτε με τον ίδιο εργοδότη είτε με νέο εργοδότη, κατά το χρόνο εξέτασης της αίτησης.

9. Εάν τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με την αίτηση είναι ελλιπή οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τον αιτούντα, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, για τις συμπληρωματικές πληροφορίες που απαιτούνται και καθορίζουν εύλογη προθεσμία για την υποβολή τους. Η χρονική περίοδος της παραγράφου 7 αναστέλλεται έως ότου ο πλήρης φάκελος περιέλθει στις αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Ελληνικού Προξενείου, κατά περίπτωση.

10. Εάν η ισχύς της θεώρησης εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας λήξει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης για την παράταση της διαμονής, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, οι αρμόδιες υπηρεσίες επιτρέπουν στον εποχικά εργαζόμενο να παραμείνει στην ελληνική επικράτεια έως τη λήψη της απόφασης, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση για παράταση της διαμονής υποβλήθηκε κατά τη διάρκεια ισχύος της θεώρησης εισόδου και δεν έχει συμπληρωθεί η μέγιστη χρονική περίοδος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 18.»

4. Τα δύο πρώτα εδάφια και η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 4251/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για συγκεκριμένο σκοπό και για συγκεκριμένο διάστημα διαμονής, που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, πέραν των ενενήντα (90) ημερών, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς ή άλλους λόγους.

Κατά παρέκκλιση ομοιόμορφη θεώρηση (βραχείας διαμονής - τύπου C) με δικαίωμα εργασίας χορηγείται στους εποχικά εργαζόμενους που εισέρχονται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Η ανωτέρω θεώρηση εισόδου χορηγείται κατά περίπτωση σε πολίτες τρίτων χωρών που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες:

α. Εποχικά εργαζόμενοι

ι. Σε πολίτη τρίτης χώρας, για τον οποίο η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης έχει εκδώσει και διαβιβάσει απόφαση έγκρισης απασχόλησης για εποχική εργασία στην αρμόδια προξενική αρχή, αυτή δύναται να χορηγεί, εφόσον πληρούνται και οι λοιπές γενικές και ειδικές διατάξεις, κατά περίπτωση:

α) Εθνική θεώρηση εισόδου για εποχική εργασία μέγιστης διάρκειας ισχύος και διαμονής έξι (6) μηνών. Ο πολίτης τρίτης χώρας μπορεί να εισέλθει εκ νέου με αντίστοιχη θεώρηση μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από τη λήξη της προηγούμενης θεώρησης εισόδου ή

β) εθνική θεώρηση εισόδου για εποχική εργασία μέγιστης διάρκειας ισχύος ενός (1) έτους με δικαίωμα εποχικής εργασίας συνολικής διάρκειας έξι (6) μηνών κατά τη διάρκεια ισχύος της θεώρησης, το οποίο συναρτάται με τις προβλεπόμενες από τη σύμβαση εργασίας περιόδους απασχόλησης ή

γ) ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου βραχείας διάρκειας (Σένγκεν) πολλαπλών εισόδων μέγιστης ισχύος έξι (6) μηνών με διάρκεια παραμονής ενενήντα (90) ημέρες για εποχική εργασία, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Κανονισμού (ΕΚ) 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 (ΕΕ L 243 της 15.9.2009) και της περίπτωσης ιδ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014.

Για την εφαρμογή της παρούσης, η σχετική σύμβαση εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει τα εκτιμώμενα χρονικά διαστήματα απασχόλησης του εποχικά εργαζόμενου. Η εν λόγω θεώρηση παρέχει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας αποκλειστικά για την παροχή της συγκεκριμένης εργασίας και στον συγκεκριμένο εργοδότη, ύστερα από πρόσκληση του οποίου αυτή χορηγήθηκε. Κατά τη χορήγηση της εθνικής θεώρησης ή της θεώρησης βραχείας παραμονής, η αρμόδια προξενική αρχή αναγράφει στη ζώνη εθνικών στοιχείων «Παρατηρήσεις» της αυτοκόλλητης θεώρησης, ότι αυτή εκδίδεται με σκοπό την εποχική εργασία, σύμφωνα με το σημείο 12 του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1683/1995 του Συμβουλίου της 29.5.1995 (ΕΕ L 164 της 14.7.1995). Εάν ο αιτών είχε εισέλθει στο παρελθόν για το σκοπό της εποχικής εργασίας και προκειμένου να του χορηγηθεί η κατά περίπτωση ανωτέρω θεώρηση, εξετάζεται από τις αρμόδιες αρχές εάν αυτός τήρησε τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από τη θεώρηση αυτή.

Μετά τη συμπλήρωση της μέγιστης διάρκειας διαμονής, ο εποχικά εργαζόμενος δεν μπορεί να επανέλθει στην ελληνική επικράτεια, εάν δεν έχουν συμπληρωθεί έξι (6) μήνες από την ολοκλήρωση της εποχικής απασχόλησης, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Ο εποχικά εργαζόμενος πολίτης τρίτης χώρας, μετά την ολοκλήρωση της περιόδου απασχόλησης οφείλει να αναχωρήσει αμέσως από την ελληνική επικράτεια. Αν δεν συμμορφωθεί, δεν έχει τη δυνατότητα να εισέλθει εκ νέου στη χώρα για κανέναν από τους λόγους που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και για περίοδο έως πέντε (5) έτη από την ημερομηνία κατά την οποία ήταν υποχρεωμένος να αναχωρήσει από τη χώρα.

ii. Εντός της μέγιστης περιόδου, όπως αυτή ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του παρόντος και πριν τη λήξη αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 του παρόντος, ο πολίτης τρίτης χώρας, στον οποίο έχει χορηγηθεί θεώρηση εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας και βρίσκεται νομίμως στην ελληνική επικράτεια, υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Υπηρεσία της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης για παράταση της διαμονής του εάν:

α) παρατείνεται η σύμβασή του με τον ίδιο εργοδότη ή συνάπτει νέα σύμβαση με διαφορετικό εργοδότη,

β) δεν σημειώνεται υπέρβαση της μέγιστης διάρκειας διαμονής του και

γ) δεν ισχύουν οι λόγοι απόρριψης του άρθρου 24 του παρόντος Κώδικα κατά περίπτωση.

iii. Η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης απορρίπτει την αίτηση για παράταση της διαμονής πολίτη τρίτης χώρας με σκοπό την εποχική εργασία, εάν έχει συμπληρωθεί η μέγιστη διάρκεια διαμονής, όπως ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος ή ο εποχικά εργαζόμενος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας δυνάμει του Π.δ. 141/2013 (Α' 226).

iv. Η παράταση της διαμονής για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, εφόσον εγκρίνεται, χορηγείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 5 του Ν. 4251/2014. Παράταση της διαμονής, σε εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, χορηγείται άπαξ.

v. Στους εποχικά εργαζόμενους χορηγούνται παροχές υγείας μετά την είσοδό τους στη χώρα και την έναρξη της απασχόλησής τους. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως ισχύει.

vi. Μετά την είσοδο στην Ελλάδα, του πολίτη τρίτης χώρας μπορεί να επιβληθεί, ύστερα από εντολή του Γενικού Γραμματέα της κατά τόπον αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δειγματοληπτικά υγειονομικός έλεγχος για λόγους δημόσιας υγείας, ο οποίος περιλαμβάνει στις απολύτως απαραίτητες διαδικασίες και δεν συνεπάγεται έξοδα των εργαζομένων.»

5. Στο Ν. 4251/2014 προστίθεται άρθρο 21Α ως εξής:

«Άρθρο 21Α

Ίση μεταχείριση εργαζομένων, κατόχων ενιαίας άδειας

1. Οι εργαζόμενοι κάτοχοι ενιαίας άδειας, απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α) το δικαίωμα εισόδου και διαμονής στην ελληνική επικράτεια, καθώς και την ελεύθερη πρόσβαση σε αυτή, με τον περιορισμό των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 21,

β) το δικαίωμα να ασκούν τη συγκεκριμένη δραστηριότητα για την οποία έχουν λάβει την αντίστοιχη θεώρηση εισόδου,

γ) τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργασία, τις συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και τις απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας,

δ) το δικαίωμα στην απεργία και στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και της συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων, και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια,

ε) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση,

στ) την αναγνώριση των διπλωμάτων / πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

ζ) τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) υπ' αριθμ. 883/2004 (ΕΕL 166 της 30.4.2004). Οι ειδικές διατάξεις του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1231/2010 του Συμβουλίου (ΕΕL 344 της 29.12.2010) και της 987/2009 (ΕΕL 284 της 30.10.2009) εφαρμόζονται αναλόγως,

η) με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών, την καταβολή ποσών σχετικών με κεκτημένα δικαιώματα στο πλαίσιο εκ του νόμου συντάξεων γήρατος στο ύψος που προβλέπει η εθνική νομοθεσία ή η νομοθεσία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οφείλουν τα εν λόγω ποσά στην περίπτωση μετακίνησης σε τρίτη χώρα,

θ) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, περιλαμβανομένων των διαδικασιών για την απόκτηση στέγασης, καθώς και των υπηρεσιών ενημέρωσης και παροχής συμβουλών που παρέχουν οι υπηρεσίες εύρεσης εργασίας χωρίς να θίγει το δικαίωμα αυτό τη συμβατική ελευθερία σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία,

ι) τα φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος θεωρείται ότι έχει φορολογική κατοικία στην ελληνική επικράτεια.

2. Οι εργαζόμενοι που μετακινούνται προς τρίτη χώρα, ή οι κληρονόμοι των εν λόγω εργαζομένων που διαμένουν σε τρίτη χώρα και έλκουν δικαιώματα από αυτούς, λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις που δικαιούνται βάσει της προηγούμενης απασχόλησης του εποχικού εργαζομένου σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, υπό τις ίδιες συνθήκες και με τους ίδιους συντελεστές, όπως και οι ημεδαποί όταν μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα.

3. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης δεν παρέχεται:

i) όσον αφορά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας που αφορούν τις οικογενειακές παροχές και τις παροχές ανεργίας, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1231/2010 (ΕΕL 344 της 29.12.2010) σε πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί για σπουδές κατόπιν θεώρησης εισόδου για το σκοπό αυτόν, καθώς και σε όσους επιτρέπεται να εργάζονται με θεώρηση εισόδου,

ii) όσον αφορά επιδόματα και δάνεια σπουδών και διαβίωσης ή άλλα επιδόματα και δάνεια που αφορούν εκπαίδευση ή επαγγελματική κατάρτιση σε όσους επιτρέπεται να εργάζονται με θεώρηση εισόδου. Όσον αφορά την πρόσβαση στην πανεπιστημιακή και τριτοβάθμια εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση που δεν συνδέεται άμεσα με τη συγκεκριμένη απασχόληση, εφαρμόζονται ειδικές προϋποθέσεις περιλαμβανομένης της δέουσας γνώσης της γλώσσας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία,

iii) όσον αφορά τα φορολογικά πλεονεκτήματα στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κατοικία ή η συνήθης διαμονή των μελών της οικογένειας του εργαζομένου, για τα οποία ζητεί παροχές δεν ευρίσκεται εντός της Ελληνικής Επικράτειας,

iv) όσον αφορά την πρόσβαση σε διαδικασίες στέγασης σε πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι δεν εργάζονται.

4. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων

υπηρεσιών να ανακαλούν ή να απορρίπτουν την άδεια διαμονής που εκδίδεται βάσει των διατάξεων του παρόντος Κώδικα.

5. Οι αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης παρέχουν τόσο στους εργαζόμενους όσο και στους εργοδότες όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διαδικασία υποβολής αίτησης, τα δικαιολογητικά, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τις προβλεπόμενες διαδικαστικές εγγυήσεις.»

6. Στο Ν. 4251/2014 προστίθεται άρθρο 21B ως εξής:

«Άρθρο 21B

Ίση μεταχείριση εποχικά εργαζομένων

1. Οι εποχικά εργαζόμενοι απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους ημεδαπούς όσον αφορά:

α) το δικαίωμα εισόδου και διαμονής στην ελληνική επικράτεια, καθώς και την ελεύθερη πρόσβαση σε αυτή, με τον περιορισμό των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 21, εντός της περιόδου ισχύος της θεώρησης εισόδου του άρθρου 18,

β) το δικαίωμα να ασκούν τη συγκεκριμένη δραστηριότητα για την οποία έχουν λάβει την αντίστοιχη θεώρηση εισόδου,

γ) τους όρους απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένου του κατώτατου επιτρεπόμενου ορίου ηλικίας για εργασία, τις συνθήκες εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων αμοιβής και απόλυσης, του ωραρίου εργασίας, των αδειών και αργιών, καθώς και τις απαιτήσεις σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στο χώρο εργασίας,

δ) το δικαίωμα στην απεργία και στην ανάληψη συνδικαλιστικής δράσης, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, της προσχώρησης και της συμμετοχής σε οργάνωση εργαζομένων ή εργοδοτών ή οποιαδήποτε επαγγελματική οργάνωση, συμπεριλαμβανομένων των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από τις οργανώσεις αυτές, μεταξύ των οποίων το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και σύναψης συλλογικών συμβάσεων, και υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τη δημόσια τάξη και τη δημόσια ασφάλεια,

ε) την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, στ) την αναγνώριση των διπλωμάτων / πιστοποιητικών και άλλων επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με τις σχετικές εθνικές διαδικασίες,

ζ) την καταβολή των καθυστερούμενων οφειλών από τους εργοδότες, όσον αφορά όλες τις οφειλόμενες αμοιβές στον πολίτη τρίτης χώρας, σύμφωνα και με τις διατάξεις του άρθρου 81 του Ν. 4052/2012 (Α' 41), όπως ισχύει,

η) τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 του Συμβουλίου. Εφαρμόζονται αναλόγως οι ειδικές διατάξεις του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 1231/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24.11.2010 (ΕΕL 344 της 29.12.2010),

θ) με την επιφύλαξη των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών, την καταβολή ποσών σχετικών με κεκτημένα δικαιώματα στο πλαίσιο εκ του νόμου συντάξεων γήρατος στο ύψος που προβλέπει η εθνική νομοθεσία ή η νομοθεσία των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οφείλουν τα εν λόγω ποσά στην περίπτωση μετακίνησης σε τρίτη χώρα,

ι) την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών που τίθενται στη διάθεση του κοινού, εκτός της στέγασης με την επιφύλαξη της ελευθερίας σύναψης συμβάσεων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία,

ια) τα φορολογικά πλεονεκτήματα, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργαζόμενος θεωρείται ότι έχει φορολογική κατοικία στην ελληνική επικράτεια.

ιβ) συμβουλευτικές υπηρεσίες όσον αφορά την εποχική εργασία που παρέχονται από γραφεία ευρέσεως εργασίας.

2. Οι εργαζόμενοι που μετακινούνται προς τρίτη χώρα ή οι κληρονόμοι των εν λόγω εργαζομένων που διαμένουν σε τρίτη χώρα και έλκουν δικαιώματα από αυτούς, λαμβάνουν τις νόμιμες συντάξεις που δικαιούνται βάσει της προηγούμενης απασχόλησης του εποχικού εργαζόμενου, σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 883/2004, υπό τις ίδιες συνθήκες και με τους ίδιους συντελεστές, όπως και οι ημεδαποί όταν μεταβαίνουν σε τρίτη χώρα.

3. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης δεν παρέχεται:

ι) όσον αφορά τα οικογενειακά επιδόματα και τις παροχές ανεργίας, με την επιφύλαξη του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1231/2010 και τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας σχετικά με τους κλάδους κοινωνικής ασφάλειας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 883/2004 του Συμβουλίου,

ii) όσον αφορά την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, στις περιπτώσεις που δεν συνδέεται άμεσα με τη συγκεκριμένη επαγγελματική δραστηριότητα. Στην έννοια της ίσης μεταχείρισης δεν περιλαμβάνονται επιδόματα και δάνεια σπουδών και διαβίωσης ή άλλα επιδόματα και δάνεια που αφορούν εκπαίδευση ή επαγγελματική κατάρτιση,

iii) όσον αφορά τα φορολογικά πλεονεκτήματα, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η κατοικία ή η συνήθης διαμονή των μελών της οικογένειας του εποχικού εργαζόμενου, για τα οποία ζητεί παροχές δεν ευρίσκεται εντός της ελληνικής επικράτειας.

4. Το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν θίγει το δικαίωμα των αρμόδιων υπηρεσιών να ανακαλούν ή να απορρίπτουν την παράταση της θεώρησης εισόδου για το σκοπό εποχικής εργασίας, σύμφωνα με το άρθρο 24 του παρόντος.

5. Οι αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης παρέχουν τόσο στους εποχικά εργαζόμενους όσο και στους εργοδότες όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διαδικασία υποβολής αίτησης, τα δικαιολογητικά, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, καθώς και τις προβλεπόμενες διαδικαστικές εγγυήσεις.»

7. Στο άρθρο 18 του Ν. 4251/2014 προστίθενται παράγραφοι ως εξής:

«2. Η θεώρηση για το σκοπό της εποχικής εργασίας δεν χορηγείται ή ανακαλείται όταν διαπιστωθεί από την αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ότι:

α) δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 13 κατά περίπτωση,

β) τα προσκομιζόμενα έγγραφα για τους σκοπούς του άρθρου 13 έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος,

γ) η επιχείρηση του εργοδότη έχει τεθεί υπό εκκαθάριση σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο περί αφερεγγυότητας,

δ) ο εργοδότης δεν πληροί τις νομικές του υποχρεώσεις σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, τη φορολογία, τα εργασιακά δικαιώματα ή τους όρους απασχόλησης, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο και/ή τις συλλογικές συμβάσεις,

ε) ο πολίτης τρίτης χώρας δεν έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από προηγούμενη απόφαση χορήγησης θεώρησης εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας,

στ) εφόσον η θέση απασχόλησης δύναται να καλυφθεί από ημεδαπό ή πολίτη της Ένωσης, σύμφωνα με την αρχή της ενωσιακής προτίμησης,

ζ) ο εργοδότης έχει υποστεί κυρώσεις για αδήλωτη εργασία ή παράνομη απασχόληση, σύμφωνα με το άρθρο 28 του παρόντος και των άρθρων 85, 87 και 88 του Ν. 4052/2012 (Α' 41), όπως ισχύει,

η) ο εργοδότης δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση εργασίας,

θ) ο πολίτης τρίτης χώρας διαμένει στην ελληνική επικράτεια για σκοπούς άλλους από αυτόν της εποχικής εργασίας.

3. Η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή υπό την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών όρων άρνησης εισόδου του άρθρου 4 του παρόντος Κώδικα δεν χορηγεί ή ανακαλεί τη θεώρηση εισόδου όταν τα προσκομιζόμενα έγγραφα για τους σκοπούς του άρθρου 13 έχουν αποκτηθεί δολίως ή έχουν πλαστογραφηθεί ή έχουν άλλως νοθευθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

4. Η αρμόδια ελληνική προξενική αρχή ανακαλεί τη θεώρηση εισόδου με σκοπό την εποχική εργασία, εφόσον ο εποχικά εργαζόμενος έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας δυνάμει του Π.δ. 141/2013 (Α' 226).

5. Οι περιπτώσεις γ', δ', ζ', η' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζονται στον πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος αιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 την παράταση της διαμονής του για το σκοπό της εποχικής εργασίας, με διαφορετικό εργοδότη, και εφόσον οι λόγοι αυτοί υφίστανται για τον προηγούμενο εργοδότη.

6. Οι λόγοι απόρριψης εφαρμόζονται αναλογικά και για τις αιτήσεις μετάκλησης των εργοδοτών που κατατίθενται στην αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, δυνάμει του άρθρου 13 του Κώδικα.

7. Παράλληλα με τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται και οι διατάξεις περί απόρριψης και ανάκλησης, όπως αυτές ισχύουν στον Κώδικα Θεωρήσεων.

8. Οι λόγοι, νομικοί και πραγματικοί, για τους οποίους απορρίπτεται αίτηση για τη χορήγηση θεώρησης εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας ή απορρίπτεται η αίτηση για παράταση αυτής, κοινοποιούνται εγγράφως στον αιτούντα, καθώς επίσης και στην κατά περίπτωση αρμόδια ελληνική προξενική αρχή. Οι λόγοι για την απόφαση ανάκλησης θεώρησης εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας κοινοποιούνται εγγράφως τόσο στον εποχικά εργαζόμενο όσο και στον εργοδότη.

9. Κάθε απόφαση απόρριψης ή ανάκλησης θεώρησης εισόδου λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των συμφερόντων των εποχικά εργαζόμενων και λαμβάνεται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

10. Τυχόν προσφυγή στο αρμόδιο διοικητικό δικαστήριο, δεν απαλλάσσει τον εργαζόμενο πολίτη τρίτης χώρας από την υποχρέωση να αναχωρήσει από την ελληνική επικράτεια μετά το πέρας της μέγιστης διάρκειας διαμονής, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 18.

11. Οι διαδικαστικές εγγυήσεις σχετικά με τις θεωρήσεις βραχείας διαμονής καθορίζονται στις σχετικές διατάξεις του Κώδικα περί Θεωρήσεων.»

8. Η παράγραφος 2 του άρθρου 18 αναριθμείται σε παράγραφο 12.

9. Στην περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 26 του Ν. 4251/2014 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις των άρθρων 83 και 86 του Ν. 4052/2012, (Α' 41), όπως ισχύει, εφαρμόζονται αναλογικά και στην περίπτωση των εποχικά εργαζόμενων.»

10. Στο άρθρο 26 του Ν. 4251/2014 προστίθενται παράγραφοι 5, 6 και 7 ως εξής:

«5. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, αρμόδια υπηρεσία για την επιθεώρηση εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του Ν. 3996/2011 (Α' 170) και του Ν. 4052/2012, όπως ισχύει, τηρεί τις αρμοδιότητες ελέγχου, επιθεώρησης και τήρησης στοιχείων, όπως αυτές του αποδίδονται με την παρ. 2 του άρθρου 2 του Ν. 3996/2011, όπως αυτός ισχύει.

6. Η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κάθε έτος ανακοινώνει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 862/2007, στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των πολιτών τρίτων χωρών, στους οποίους χορηγήθηκε θεώρηση εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας για πρώτη φορά, καθώς και για τον αριθμό αυτών, των οποίων η θεώρηση έλαβε παράταση ή ανακλήθηκε κατά τη διάρκεια του προηγούμενου ημερολογιακού έτους. Οι στατιστικές αυτές κατανέμονται ανά ιθαγένεια και εφόσον είναι δυνατόν ανά διάρκεια ισχύος της θεώρησης και ανά τομέα εποχικής δραστηριότητας.

7. Οι στατιστικές της προηγούμενης παραγράφου έχουν περίοδο αναφοράς ένα ημερολογιακό έτος και ανακοινώνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός έξι μηνών από το τέλος του έτους αναφοράς. Το πρώτο έτος αναφοράς είναι το 2017.»

11. Στο άρθρο 28 του Ν. 4251/2014 προστίθενται παράγραφοι ως εξής:

«8. Οι εργοδότες οφείλουν να παρέχουν στις αρμόδιες ελληνικές προξενικές αρχές ή στις υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνται για τη χορήγηση και την παράταση της θεώρησης εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας.

9. Οι εργοδότες οφείλουν να ενημερώνουν τις υπηρεσίες των οικείων Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για οποιαδήποτε αλλαγή του καταλύματος του εποχικού εργαζόμενου, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 13 του παρόντος. Εάν διαπιστωθεί από τις αρμόδιες αρχές ότι δεν έχει παρασχεθεί κατάλυμα ή ότι το κατάλυμα που έχει παρασχεθεί δεν πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας, αφενός επιβάλλεται στον εργοδότη πρόστιμο ύψους χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, αφετέρου ο εργοδότης αποκλείεται από τη δυνατότητα μετάκλησης εποχικά εργαζόμενου για τα επόμενα πέντε έτη.

10. Οι εργοδότες, οι οποίοι έχουν παραβεί τις υποχρεώσεις τους κατά τη διάρκεια προηγούμενης μετάκλησης για εποχικά εργαζόμενους, δεν μπορούν να υποβάλουν νέο αίτημα για μετάκληση πολίτη τρίτης χώρας πριν την πάροδο χρονικού διαστήματος τριών ετών από την ημερομηνία διαπίστωσης της αρχικής παραβίασης.

11. Σε περίπτωση ανάκλησης της θεώρησης εισόδου για το σκοπό της εποχικής εργασίας για έναν από τους λόγους των περιπτώσεων γ', δ', ζ' της παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν. 4251/2014, ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση στον εποχικά εργαζόμενο σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις. Η ευθύνη καλύπτει όλες τις εκκρεμείς υποχρεώσεις που θα έπρεπε να έχει σεβαστεί ο εργοδότης, εάν δεν είχε ανακληθεί η θεώρηση εισόδου για το σκοπό της εποχικής απασχόλησης.

12. Εάν ο εργοδότης είναι υπεργολάβος, ο οποίος παραβίασε τις διατάξεις του παρόντος, και εφόσον ο κύριος εργολάβος και κάθε ενδιάμεσος υπεργολάβος δεν έχουν αναλάβει υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, ο κύριος εργολάβος και κάθε ενδιάμεσος υπεργολάβος:

α) υπόκειται στις κυρώσεις των παραγράφων 9, 10 και 11 του παρόντος άρθρου,

β) καταβάλλει κάθε αποζημίωση που οφείλεται στον εποχικά εργαζόμενο, σύμφωνα με την παράγραφο 11 και τις διατάξεις του άρθρου 85 του Ν. 4052/2012, όπως ισχύει,

γ) καταβάλλει κάθε καθυστερούμενη οφειλή προς τον εποχικά εργαζόμενο, σύμφωνα με τα άρθρα 81 και 85 του Ν. 4052/2012, όπως ισχύει.

13. Ο εργοδότης οφείλει να τηρεί τη σύμβαση εργασίας του άρθρου 13 του παρόντος υπογεγραμμένη από τον ίδιο και τον εργαζόμενο για πέντε (5) έτη από την ημερομηνία υπογραφής της και όταν διενεργείται έλεγχος να την επιδεικνύει στα αρμόδια ελεγκτικά όργανα.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΠΥΘΜΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Άρθρο 8

Αντικατάσταση διατάξεων του Ν. 4251/2014

1. Στην υποπερίπτωση γ' του στοιχείου λε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται η φράση «του πολίτη της Ένωσης» με την ορθή «του Έλληνα».

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν. 4251/2014 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Σε κάθε πρόσωπο επιτρέπεται να εισέρχεται στο ελληνικό έδαφος και να εξέρχεται από αυτό μόνον από τις ελεγχόμενες μεθοριακές διαβάσεις. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών, και Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού καθορίζονται οι αερολιμένες, οι λιμένες και τα χερσαία σημεία στα σύνορα της χώρας, μέσω των οποίων επιτρέπεται η είσοδος προσώπων στο ελληνικό έδαφος και η έξοδος από αυτό, καθώς και το περιεχόμενο του κάθε μορφής ελέγχου, τα όργανα ελέγχου και η διαδικασία εφαρμογής των δικαστικών αποφάσεων και των διοικητικών πράξεων, που έχουν σχέση με την είσοδο και την έξοδο προσώπων από τη χώρα. Η επιτήρηση των χερσαίων και θαλασσίων συνόρων ενεργείται από τις

αρμόδιες για το σκοπό αυτόν αστυνομικές και λιμενικές αρχές. Η είσοδος και η έξοδος εκτός των μεθοριακών διαβάσεων μπορεί να επιτραπεί κατά περίπτωση, για εξαιρετικούς λόγους, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης που καθορίζει και τον τρόπο διενέργειας του ελέγχου.

2. Ο έλεγχος των προσώπων που εισέρχονται στο ελληνικό έδαφος ή εξέρχονται από αυτό ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και ενεργείται από τις κατά τόπους αρμόδιες, για το σκοπό αυτόν, αστυνομικές αρχές.»

3. Στην περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν. 4251/2014 η παραπομπή στο «Ν. 27/1975 (Α' 77)», αντικαθίσταται με την ορθή «Ν. 2289/1995 (Α' 27)», όπως ισχύει».

4. Από το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 19 του Ν. 4251/2014 απαλείφεται η φράση «των περιπτώσεων» και αντικαθίσταται η λέξη «Εσωτερικού» με τη λέξη «Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης».

5. Στην παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται η φράση «της παραγράφου 6 του άρθρου 9» με την ορθή «της παραγράφου 4 του άρθρου 9».

6. Στην παρ. 2 του άρθρου 26 του Ν. 4251/2014, οι περιπτώσεις «στ.», «στ.» και «ζ.» αντικαθίστανται με τις ορθές «στ.», «ζ.» και «η.» και στην περίπτωση στ' μετά τη λέξη «υπηρεσίες» διαγράφεται η φράση «του άρθρου 19.» και αντικαθίσταται με τη φράση «σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 19Α.».

7. Η παρ. 1 του άρθρου 25 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Οι πράξεις του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος Κώδικα, δεν υπόκεινται σε προσφυγή νομιμότητας ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.»

8. Στην παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν. 4251/2014 η παραπομπή στα άρθρα «24 και 25», αντικαθίσταται με την ορθή «32 και 33».

9. Στην παρ. 5 του άρθρου 44 του Ν. 4251/2014, η παραπομπή στα άρθρα «37 και 38» αντικαθίσταται με την ορθή «32, 33 και 34».

10. Στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 44 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται η φράση «Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών» με την ορθή «Κέντρα Δια Βίου Μάθησης».

11. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 121 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται η φράση «στην παράγραφο 2 στοιχείο α'» με την ορθή «στην παράγραφο 1 στοιχείο α'».

12. Στην παρ. 3 του άρθρου 121 του Ν. 4251/2014 ο αριθμός «7» αντικαθίσταται με τον ορθό «6».

13. Στην παρ. 4 του άρθρου 121 του Ν. 4251/2014 οι αριθμοί «3» και «4» αντικαθίστανται με τους ορθούς «2» και «3».

14. Στην παρ. 5 του άρθρου 121 του Ν. 4251/2014 ο αριθμός «7» αντικαθίσταται με τον ορθό «6».

15. Στην παρ. 3 του άρθρου 122 του Ν. 4251/2014 η φράση «στο άρθρο 115» αντικαθίσταται με την ορθή «στο άρθρο 114».

16. Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 123 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ο αριθμός «6» με τον ορθό «7».

17. Στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης γ' της παρ. 4 του άρθρου 138 του Ν. 4251/2014 η παραπομπή στις διατάξεις της «παρ. 8 του παρόντος άρθρου», αντικαθίσταται με την ορθή «της παρ. 7 του παρόντος άρθρου».

18. Στην παρ. 14 του άρθρου 138 του Ν. 4251/2014, η φράση «άρθρο 44 παρ. 1 περίπτωση θ' του Ν. 3386/2005» αντικαθίσταται με την ορθή «άρθρο 44 παρ. 1 περίπτωση η' του Ν. 3386/2005».

19. Η παράγραφος 2 του άρθρου 139 αντικαθίσταται ως εξής:

«Από την έναρξη ισχύος του Ν. 4251/2014, διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις των άρθρων 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83 και 89 (παράγραφοι 1-3) του Ν. 3386/2005, όπως ισχύουν, οι διατάξεις του άρθρου 15 του Ν. 3536/2007 (Α' 42), οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 18 του Ν. 3870/2010 (Α' 138), το Π.δ. 106/2007 (Α' 135), η υπ' αριθμ. 23443/2011 (Β' 2225) κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 4, της παρ. 3 του άρθρου 5, καθώς και της παρ. 5 του άρθρου 73 του Ν. 3386/2005, όπως ισχύουν.»

20. Στο τέλος της περίπτωσης α' του άρθρου 6 του Ν. 4251/2014 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Κατά την εξέταση των στοιχείων του φακέλου η Επιτροπή λαμβάνει υποχρεωτικά υπόψη το βαθμό ένταξης του ενδιαφερόμενου στη χώρα.»

21. Το Κεφάλαιο Α' του άρθρου 16 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«Α.1. Επιτρέπεται η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτης χώρας στην Ελλάδα, προκειμένου να πραγματοποιήσουν επένδυση που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία.

Αναλόγως του ύψους και των χαρακτηριστικών της επένδυσης, μπορούν να εισέλθουν και να διαμείνουν στη χώρα μέχρι δέκα πολίτες τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των επενδυτών, για την υλοποίησή της και λειτουργία της.

2. Με εισήγηση της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, η οποία αφορά το χαρακτηρισμό της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διανομής, μπορεί να επιτραπεί η είσοδος και η διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στην Ελλάδα για την υλοποίηση και λειτουργία της επένδυσης.

3. Η αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 12 του άρθρου 136, υποβάλλονται στην ελληνική προξενική αρχή του τόπου διαμονής των ενδιαφερομένων η οποία εντός μηνός τα διαβιβάζει στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

Η ανωτέρω υπηρεσία εντός μηνός εξετάζει την αίτηση και διαβιβάζει στην αρμόδια προξενική αρχή τη σχετική εισήγηση προκειμένου να χορηγηθούν οι απαιτούμενες εθνικές θεωρήσεις εισόδου.

Η αρμόδια προξενική αρχή σε περίπτωση καθυστέρησης διαβίβασης της σχετικής εισήγησης της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, δύναται να χορηγεί της απαιτούμενες σχετικές άδειες θεωρήσεις εισόδου.

4. Στον πολίτη τρίτης χώρας, που έχει λάβει θεώρηση εισόδου για την πραγματοποίηση επένδυσης χορηγείται άδεια διαμονής για τον ίδιο λόγο, εφόσον προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Η διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής είναι πενταετής και ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα κάθε φορά, εφόσον συνεχίζεται η υλοποίηση της επένδυσης ή η λειτουργία αυτής μετά την ολοκλήρωσή της.

5. Οι παραπάνω πολίτες τρίτων χωρών μπορούν, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 70, να συνοδεύονται από τα μέλη της οικογένειάς τους στα οποία χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής των συντηρούντων.

6. Αρμόδια για την εξέταση της αίτησης και την έκδοση απόφασης χορήγησης ή ανανέωσης άδειας διαμονής για πραγματοποίηση επενδυτικής δραστηριότητας είναι η Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ομοίως για την είσοδο και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών στο πλαίσιο νέων επενδύσεων που πραγματοποιούνται από ημεδαπές επιχειρήσεις που ήδη λειτουργούν ή από πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν ήδη νομίμως στην Ελλάδα και είναι κάτοχοι άδειας διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική ή επενδυτική δραστηριότητα.

8. Στην άδεια διαμονής των πολιτών τρίτων χωρών της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου αναγράφεται «Άδεια διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα» και στο πεδίο «Παρατηρήσεις» η επαγγελματική ιδιότητα του κατόχου.»

22. Στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 17 του Ν. 4251/2014 προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Η είσοδος και διαμονή πολιτών τρίτων χωρών που πρόκειται να δραστηριοποιηθούν ή να απασχοληθούν, υπό τις ανωτέρω ιδιότητες, σε ημεδαπές εταιρείες, επιτρέπεται μόνο εάν η ημεδαπή εταιρεία απασχολεί τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) εργαζόμενους.»

23. Το άρθρο 19 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19

1. Ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ή ο Συντονιστής της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατά περίπτωση, μπορεί κατ' εξαίρεση να χορηγεί άδεια διαμονής διάρκειας δύο ετών, σε πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα και αποδεικνύουν ότι έχουν αναπτύξει ισχυρούς δεσμούς με τη χώρα. Η άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους μπορεί να ανανεώνεται μόνο για έναν από τους λοιπούς λόγους του παρόντος Κώδικα. Αίτημα χορήγησης άδειας για εξαιρετικούς λόγους εξετάζεται μόνον εφόσον ο ενδιαφερόμενος πολίτης τρίτης χώρας προσκομίζει: (α) θεώρηση εισόδου η οποία έχει χορηγηθεί από ελληνική προξενική αρχή τουλάχιστον τρία έτη πριν την υποβολή αίτησης ή (β) οριστικό τίτλο διαμονής, ανεξάρτητα από την αρχή εκδόσεώς του, του οποίου η ισχύς έχει λήξει κατά την τελευταία δεκαετία προ της υποβολής της αίτησης και (γ) έγγραφα που στοιχειοθετούν ότι έχει αναπτύξει ιδιαίτερους δεσμούς με τη χώρα οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την παραμονή του εντός της ελληνικής επικράτειας. Κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται η προσκόμιση των υπό στοιχείο α' ή β' εγγράφων, εφόσον ο ενδιαφερόμενος αποδεικνύει με έγγραφα βέβαιης χρονολογίας το πραγματικό γεγονός της διαμονής του στη χώρα για επτά τουλάχιστον συνεχή έτη. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, εφόσον

ο πολίτης τρίτης χώρας κατείχε άδεια διαμονής στην Ελλάδα για πέντε τουλάχιστον έτη κατά την τελευταία δεκαετία πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης, δεν απαιτείται η προσκόμιση των υπό στοιχείο γ' εγγράφων. Με απόφασή του ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, μπορεί να καθορίζει τα έγγραφα βέβαιης χρονολογίας που αποδεικνύουν την επταετή συνεχή παραμονή του αιτούντος στη χώρα, καθώς και να ορίζει περιοριστικά τους λόγους παραπομπής στις Επιτροπές του άρθρου 134 του παρόντος.

2. Η άδεια διαμονής στην περίπτωση που ο αιτών δεν κατείχε οριστικό τίτλο διαμονής, σύμφωνα με την περίπτωση β' του τρίτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου, χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των αιτήσεων της παρούσας παραγράφου είναι η υπηρεσία μιας στάσης της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Στην περίπτωση υποβολής αιτήσεων αυτής της παραγράφου, η αρμόδια υπηρεσία ελέγχει κατά την υποβολή των δικαιολογητικών τη συμπλήρωση των τυπικών προϋποθέσεων εξέτασης των αιτήσεων. Σε περίπτωση συμπλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων, η υποβολή της αίτησης κωλύει την έκδοση απόφασης επιστροφής σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 3907/2011 (Α' 7). Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις εξέτασης της αίτησης, μόνη η κατάθεση αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, δεν συνεπάγεται τη νόμιμη διαμονή των αιτούντων για το χρόνο που θα απαιτηθεί μέχρι την εξέταση του φακέλου και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 21 επ. του Ν. 3907/2011 (Α' 7).

3. Η άδεια διαμονής στην περίπτωση που ο αιτών κατείχε οριστικό τίτλο διαμονής, σύμφωνα με την περίπτωση β' του τρίτου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Αρμόδια υπηρεσία για την υποβολή των αιτήσεων της παρούσας παραγράφου είναι η υπηρεσία μιας στάσης της Διεύθυνσης Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης της χώρας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την παραλαβή των αιτήσεων της κατηγορίας αυτής, εφόσον τα δικαιολογητικά είναι πλήρη, χορηγούν βεβαίωση κατάθεσης αίτησης, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 έως και 7 του άρθρου 8 του παρόντος.

4. Προϋπόθεση για την υποβολή αιτήσεων του παρόντος άρθρου είναι: i) η κατοχή διαβατηρίου, έστω και εάν αυτό έχει λήξει. Άδεια διαμονής χορηγείται και στις περιπτώσεις διαπιστωμένης αντικειμενικής αδυναμίας εφοδιασμού του ενδιαφερόμενου με διαβατήριο, εφόσον αυτό διαπιστώνεται, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερομένου και γνώμης της αρμοδίας Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 4251/2014,

ii) η καταβολή παραβόλου ύψους τριακοσίων (300) ευρώ. Ειδικά για την υποβολή των αιτήσεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου απαιτείται επιπλέον η κάλυψη πλήρους ασφάλισης ασθενείας, σύμφωνα με την περίπτωση ε' του άρθρου 6 του παρόντος κώδικα, είτε από ασφάλιση του ιδίου είτε από ασφάλιση του συζύγου. Για την εκπλήρωση της άνω προϋπόθεσης, οι

ενδιαφερόμενοι έχουν τη δυνατότητα να προβούν σε εξαγορά των απαιτούμενων ημερών ασφάλισης, προκειμένου να έχουν πλήρη ασφάλιση ασθενείας.

5. Οι άδειες διαμονής του παρόντος άρθρου παρέχουν στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην εξαρτημένη εργασία - παροχή υπηρεσιών ή έργου. Δυνατότητα άσκησης ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας παρέχεται μόνο στην περίπτωση που ο κάτοχος της ανωτέρω άδειας διαμονής κατείχε προηγουμένως άδεια διαμονής η οποία του επέτρεπε την άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής δραστηριότητας και η δραστηριότητα αυτή εξακολουθεί να υφίσταται. Για την ανανέωση των αδειών διαμονής του προηγουμένου εδαφίου θα εξετάζεται η συνδρομή των προϋποθέσεων ανανέωσης αδειών διαμονής για ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 138 παρ. 7 του Ν. 4251/2014 (Α' 80).

6. Σε ιδιαιτέρως εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί να χορηγείται άδεια διαμονής από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ύστερα από γνώμη της Επιτροπής της παραγράφου 1 του άρθρου 134 του παρόντος, όταν δεν πληρούνται οι οριζόμενες από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου προϋποθέσεις και οι αιτούντες με κίνδυνο της ζωής τους, προέβησαν σε πράξεις κοινωνικής αρετής, προσφοράς και αλληλεγγύης που προάγουν τις αξίες του ανθρωπισμού.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης χορηγείται άδεια διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών, εφόσον αιτιολογημένα συντρέχει δημόσιο συμφέρον, το οποίο δύναται να προκύπτει κατά τεκμήριο από διμερείς συμφωνίες ή σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, που αφορούν ιδίως τομείς εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, εσωτερικής ασφάλειας, οικονομίας και ανάπτυξης, επενδύσεων, εκπαίδευσης, πολιτισμού κατόπιν εισήγησης του κατά περίπτωση αρμόδιου δημόσιου φορέα. Η ανωτέρω άδεια διαμονής παρέχει στον πολίτη τρίτης χώρας δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα έως δύο ετών και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Οι παραπάνω πολίτες τρίτης χώρας μπορούν να συνοδεύονται και από τα μέλη της οικογένειάς τους, στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια διαμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος.»

24. Μεταβατική Διάταξη

Αιτήσεις για εξαιρετικούς λόγους που υποβλήθηκαν και εκκρεμούν στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εξετάζονται από την αρχή στην οποία υποβλήθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 4251/2014, όπως ισχύει.

25. Στο Ν. 4251/2014 προστίθεται άρθρο «19Α» ως εξής:

«Άρθρο 19Α

Χορήγηση άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης χορηγείται άδεια διαμονής για λόγους ανθρωπιστικής φύσεως σε πολίτες τρίτων χωρών που βρίσκονται στην Ελλάδα και εμπίπτουν σε κάποια από τις παρακάτω κατηγορίες:

α. Σε θύματα εμπορίας ανθρώπων που δεν υπάγονται στις διατάξεις των άρθρων 49-53 του Ν. 4251/2014 εφόσον υφίσταται σχετική πράξη χαρακτηρισμού από τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Η διάρκεια ισχύος της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια, παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά για δύο έτη μόνο με την προϋπόθεση ότι συνεχίζεται η σχετική ποινική διαδικασία. Εάν δεν εκκρεμεί ποινική διαδικασία η άδεια διαμονής ανανεώνεται μόνο για ένα έτος.

β. Σε θύματα και ουσιώδεις μάρτυρες εγκληματικών πράξεων, οι οποίες προβλέπονται στα άρθρα 81Α, 187, 187Α, 309 και 310 ΠΚ και στα άρθρα 1 και 2 του Ν. 927/1979 (Α' 139) όπως ισχύει ή τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος και τελούνται σε βάρος της ζωής, της υγείας, της σωματικής ακεραιότητας, της περιουσίας, της ιδιοκτησίας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας εφόσον έχει διαταχθεί για αυτές προκαταρκτική εξέταση ή έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και μέχρι να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να εκδοθεί τελεσίδικη δικαστική απόφαση. Η συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων διαπιστώνεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Η πράξη του Εισαγγελέα Πρωτοδικών κοινοποιείται στη Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Εάν τα ανωτέρω πρόσωπα υποβάλλονται σε θεραπευτική αγωγή η άδεια διαμονής εξακολουθεί να χορηγείται για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία τους. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια, παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

γ. Σε θύματα ενδοοικογενειακής βίας, κατά τα οριζόμενα στο Ν. 3500/2006 (Α' 232). Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις. Ισόχρονη άδεια διαμονής χορηγείται και στα ανήλικα τέκνα των θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας ή στον ενήλικα που ασκεί την επιμέλεια των ανηλίκων θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, εφόσον αυτός δεν είναι το ίδιο πρόσωπο με τον φερόμενο δράστη του εγκλήματος. Στους ενήλικους που κατέχουν άδεια διαμονής κατά την παρούσα περίπτωση, παρέχεται το δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου.

δ. Σε πολίτες τρίτων χωρών, οι οποίοι απασχολήθηκαν είτε με ιδιαίτερα καταχρηστικούς όρους εργασίας είτε ως ανήλικοι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 89 του Ν. 4052/2012. Ως τέτοιοι όροι θεωρούνται όσοι είναι κατάφωρα δυσανάλογοι προς τις συνθήκες εργασίας των νόμιμα απασχολούμενων εργαζόμενων, έχοντας σοβαρή επίπτωση στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζόμενων και προσβάλλουν την ανθρωπινή αξιοπρέπεια. Σε αυτές περιλαμβάνονται ιδίως διακρίσεις λόγω φύλου.

Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια. Ανανεώνεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 89 του Ν. 4052/2012. Η εν λόγω άδεια διαμονής δεν ανανεώνεται ή ανακαλείται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου.

ε. Σε πρόσωπα που παρακολουθούν εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής εξάρτησης, όπως

τούτο αποδεικνύεται με έγγραφη βεβαίωση του διευθυντή του προγράμματος. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι ετήσια, παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας-παροχής υπηρεσιών ή έργου και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του Ν. 4251/2014.

στ. Σε πολίτες τρίτων χωρών των οποίων η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης του άρθρου 2 περίπτωση ιθ' του Π.δ. 113/2013 (Α' 146) και τις Επιτροπές Προσφυγών των άρθρων 26 και 32 του Π.δ. 114/2010 (Α' 195), όπως ισχύει.

Για τη χορήγηση άδειας διαμονής της παρούσας κατηγορίας, λαμβάνονται υπόψη ιδίως η αντικειμενική αδυναμία απομάκρυνσης ή επιστροφής του στη χώρα καταγωγής ή συνθήκες διαμονής του για λόγους ανωτέρας βίας, όπως σοβαροί λόγοι υγείας του ιδίου ή μέλους της οικογενείας του, διεθνής αποκλεισμός της χώρας του, ή συνδρομή στο πρόσωπο του ενδιαφερομένου της ρήτηρας μη επαναπροώθησης του άρθρου 3 της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.δ. 53/1974 (Α' 256) ή του άρθρου 3 της Σύμβασης της Νέας Υόρκης της 10ης Δεκεμβρίου 1984 κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 1782/1988 (Α' 116).

Το σχετικό αίτημα χορήγησης άδειας για ανθρωπιστικούς λόγους εξετάζεται μόνο εφόσον η υπόθεση του ενδιαφερομένου πολίτη τρίτης χώρας έχει παραπεμφθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης από τις αρμόδιες Αρχές Απόφασης του άρθρου 2 περίπτωση ιθ' του προεδρικού διατάγματος 113/2013 (Α' 146) σύμφωνα με το άρθρο 33 του ιδίου προεδρικού διατάγματος ή από τις Επιτροπές Προσφυγών των άρθρων 26 και 32 του Π.δ. 114/2010 (Α' 195) σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφο 1 περίπτωση β' του ιδίου προεδρικού διατάγματος, όπως ισχύει, κατόπιν πιθανολόγησής τους περί της συνδρομής στο πρόσωπο του αιτούντος μιας ή περισσότερων προϋποθέσεων του δεύτερου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Η αίτηση υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενενήντα (90) ημερών από την ημερομηνία επίδοσης, από τις αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές του σχετικού ενημερωτικού εγγράφου στον ενδιαφερόμενο. Η άδεια διαμονής χορηγείται, για ένα έτος, παρέχει πρόσβαση στη μισθωτή απασχόληση και μπορεί να ανανεώνεται για δύο έτη κάθε φορά, εφόσον εξακολουθούν να ισχύουν οι ανωτέρω προϋποθέσεις.

ζ. Σε γονείς ανήλικων ημεδαπών. Η διάρκεια της άδειας διαμονής είναι ετήσια και παρέχει δικαίωμα εξαρτημένης εργασίας - παροχής υπηρεσιών ή έργου και μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του Ν. 4251/2014. Για τη διακρίβωση της συγγενικής σχέσης το αρμόδιο όργανο διενεργεί οποιαδήποτε έρευνα κρίνεται αναγκαία.

2. Με απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου πολίτη τρίτης χώρας χορηγείται άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους στις παρακάτω κατηγορίες πολιτών τρίτων χωρών:

α. Ενήλικοι, ανίκανοι να επιμεληθούν των υποθέσεών τους εξαιτίας λόγων υγείας ή ανήλικοι που αποδεδειγμένα χρήζουν προστατευτικών μέτρων και φιλοξενούνται από ιδρύματα ή άλλα νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, εφόσον η επιστροφή τους σε ασφαλές περιβάλλον είναι αδύνατη. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

β. Ανήλικοι, η επιμέλεια των οποίων έχει ανατεθεί με απόφαση ελληνικού δικαστηρίου ή αλλοδαπού δικαστηρίου, που αναγνωρίζεται από τις ελληνικές αρχές, σε οικογένειες Ελλήνων ή οικογένειες πολιτών τρίτων χωρών με νόμιμη διαμονή στη χώρα ή για τα οποία είναι εκκρεμής διαδικασία υιοθεσίας ενώπιον των ελληνικών αρχών. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

γ. Θύματα εργατικών ατυχημάτων και λοιπών ατυχημάτων που καλύπτονται από την ελληνική νομοθεσία, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η θεραπεία ή συνταξιοδοτούνται για την ίδια αιτία. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

δ. Ανήλικοι φιλοξενούμενοι σε οικοτροφεία, που λειτουργούν υπό την εποπτεία των αρμόδιων Υπουργείων. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται κάθε φορά μέχρι δύο έτη εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις.

ε. Σε πάσχοντες από σοβαρά προβλήματα υγείας. Η συνδρομή σοβαρών προβλημάτων υγείας, καθώς και η διάρκεια της θεραπείας διαπιστώνονται με πρόσφατο ιατρικό πιστοποιητικό. Σε περίπτωση κατά την οποία το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας είναι η κατοχή από τον αιτούντα ισχυρής άδειας διαμονής. Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται μέχρι δύο έτη κάθε φορά εφόσον πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις, διαφορετικά μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του παρόντος Κώδικα.

3. Προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε πρόσωπα που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος είναι η κατοχή διαβατηρίου, έστω και εάν αυτό έχει λήξει. Άδεια διαμονής χορηγείται και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται αντικειμενική αδυναμία εφοδιασμού του ενδιαφερομένου με διαβατήριο, εφόσον αυτό διαπιστώνεται, κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης του ενδιαφερομένου και γνώμης της αρμόδιας Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 4251/2014. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του παρόντος, προσκομίζεται διαβατήριο, εφόσον υπάρχει.

4. Για την εξέταση αιτήσεως χορήγησης άδειας διαμονής σύμφωνα με το παρόν άρθρο δεν καταβάλλεται παράβολο.

5. Στις περιπτώσεις των προσώπων της παραγράφου 2 περίπτωση ε' του παρόντος άρθρου που τα μέλη της οικογενείας τους είναι κάτοχοι άδειας διαμονής

για λόγους οικογενειακής επανένωσης είναι δυνατή η ανανέωση της άδειας διαμονής τους για ίσο χρονικό διάστημα με την ισχύ της άδειας για ανθρωπιστικούς λόγους.

6. Η άδεια διαμονής που χορηγείται στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λόγους του Ν. 4251/2014, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκαν. Ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης δύναται να ορίζει κατηγορίες περιπτώσεων της παραγράφου 1 του παρόντος, στις οποίες η δυνατότητα ανανέωσης, θα γίνεται κατόπιν γνώμης των Επιτροπών της παραγράφου 1 του άρθρου 134, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους χορηγήθηκαν.

7. Αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας διαμονής ανηλίκων ή ενηλίκων που αδυνατούν να επιληφθούν των υποθέσεων τους και φιλοξενούνται σε οποιοδήποτε ίδρυμα ή σε νομικά πρόσωπα κοινωφελούς σκοπού, υποβάλλονται από τον οριζόμενο εκπρόσωπο του ιδρύματος ή του νομικού προσώπου.»

26. Στο τέλος της παρ. 3 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 20 του Ν. 4251/2014, προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν παρακωλύουν την ανανέωση της άδειας διαμονής.»

27. Ο τίτλος του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 20 του Ν. 4251/2014, «Ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα», αντικαθίσταται ως εξής:

«Μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή.»

28. Στην παρ. 4 του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 20 του Ν. 4251/2014, προστίθεται περίπτωση γ' ως εξής:

«γ. οι απευθείας ανιόντες των συζύγων.»

29. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 5 του κεφαλαίου Β' του άρθρου 20 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Η μεταπώληση της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής, σε έτερο πολίτη τρίτης χώρας παρέχει δικαίωμα χορήγησης άδειας διαμονής στο νέο αγοραστή με ταυτόχρονη ανάκληση της άδειας διαμονής του πωλητή.»

30. Η παρ. 7 του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 20 του Ν. 4251/2014 καταργείται και η παράγραφος 8 αναριθμείται σε 7.

31. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 23 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι δηλώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του παρόντος γίνονται μέσα σε δύο μήνες αφότου συμβεί το αντίστοιχο γεγονός πλην της περίπτωσης ανανέωσης διαβατηρίου, η οποία μπορεί να γίνει μέχρι και την ημερομηνία υποβολής αίτησης ανανέωσης ή επανέκδοσης της άδειας διαμονής και της δήλωσης γέννησης τέκνου η οποία μπορεί να γίνει μέσα σε δύο έτη από τη γέννησή του.»

32. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 24 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Αποδειχθεί από επίσημο έγγραφο αρμόδιας ελληνικής αρχής ότι για την έκδοση της άδειας διαμονής, χρησιμοποιήθηκαν ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες, πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα ή ότι διαπράχθηκε με οποιονδήποτε τρόπο απάτη ή ότι χρησιμοποιήθηκαν άλλα παράνομα μέσα.»

33. Στην παρ. 5 του άρθρου 25 του Ν. 4251/2014, προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η ειδική βεβαίωση νόμιμης διαμονής χορηγείται και στα προστατευόμενα μέλη των υπαγομένων στις παραγράφους 4 και 5 του παρόντος άρθρου, πολιτών τρίτων χωρών, τα οποία είχαν άδεια διαμονής για λόγους οικογενειακής επανένωσης, καθώς και στα ανήλικα τέκνα που γεννιούνται στην Ελλάδα ανεξαρτήτως εάν γεννήθηκαν πριν ή μετά την έκδοση της απορριπτικής ή ανακλητικής απόφασης του συντηρούντος. Στα τέκνα κατόχων ειδικής βεβαίωσης νόμιμης διαμονής που ενηλικιώνονται, χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής.»

34. Η παρ. 4 του άρθρου 29 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στα πρόσωπα που υποβάλλουν ανακριβείς δηλώσεις ή βεβαιώσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στις κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις, καθώς και στους πολίτες τρίτων χωρών οι οποίοι κατέχουν άδεια διαμονής, παρέχουν όμως εξαρτημένη εργασία ή υπηρεσίες ή έργο ή ασκούν ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, χωρίς την απαιτούμενη, κατ' αντιστοιχία, άδεια διαμονής ή έγκριση πρόσβασης στην αγορά εργασίας επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 150 ευρώ.»

35. Η παρ. 1 του άρθρου 70 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο πολίτης τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο ετών δικαιούται να ζητήσει, κατόπιν αίτησής του, την είσοδο και διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειάς του. Η αίτηση υποβάλλεται και εξετάζεται όταν τα μέλη αυτά διαμένουν εκτός της ελληνικής επικράτειας. Τυχόν διαμονή των μελών αυτών στην ελληνική επικράτεια, πριν την υποβολή της αίτησης για οικογενειακή επανένωση, δεν αποτελεί λόγο που παρακωλύει την υποβολή της αίτησης.»

36. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 71 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«Το αρμόδιο για την εξέταση του αιτήματος όργανο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, υποχρεούται να ζητήσει άμεσα τη γνώμη της οικείας αστυνομικής αρχής για θέματα που αφορούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της χώρας, καθώς και τη γνώμη της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής, με σκοπό τη διακρίβωση ύπαρξης της οικογενειακής σχέσης, ιδίως μέσω προσωπικών συνεντεύξεων με τα μέλη της οικογένειας και την εξέταση κινδύνων που προκύπτουν για τη δημόσια υγεία.»

37. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 82 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Το παραπάνω Δελτίο Διαμονής χορηγείται και σε πολίτες τρίτων χωρών που ήταν κάτοχοι Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς, ως αλλογενείς σύζυγοι Ομογενούς, σε αναγνωρισμένους δικαιούχους διεθνούς προστασίας, καθώς και σε αιτούντες διεθνή προστασία υπό τον όρο της προηγούμενης παραίτησής τους από την αίτηση διεθνούς προστασίας και της προηγούμενης σταθερής διαμονής τους στη χώρα επί ένα τουλάχιστον έτος προ της σύναψης της οικογενειακής σχέσης.»

38. Στην παρ. 2 του άρθρου 90 του Ν. 4251/2014, προστίθεται στοιχείο ε' ως εξής:

«ε) εφόσον κατέχουν Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς.»

39. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 90 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τους δικαιούχους διεθνούς προστασίας και τους

ομογενείς, αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας διαμονής επί μακρόν διαμένοντος είναι ο συντονιστής της κατά τόπο αρμόδιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.»

40. Το άρθρο 108 του Ν. 4251/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 108

Σε ενήλικες πολίτες τρίτων χωρών που γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς έξι τάξεις ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα, πριν τη συμπλήρωση του 23ου έτους της ηλικίας τους, εφόσον προσκομίστούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, χορηγείται άδεια διαμονής πενταετούς διάρκειας κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 88 επ. του παρόντος και υπό την επιφύλαξη της περίπτωσης γ' του άρθρου 6 του παρόντος. Η ως άνω άδεια παρέχει στον κάτοχό της τα δικαιώματα του άρθρου 97, ανανεώνεται για πέντε έτη κάθε φορά, με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής.

Η εν λόγω άδεια, μπορεί να ανανεωθεί, υπό τους όρους του παρόντος Κώδικα, οποτεδήποτε κατά το διάστημα ισχύος της, για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Η άδεια διαμονής ανακαλείται ή δεν ανανεώνεται, εάν συντρέχουν στο πρόσωπο του κατόχου οι λόγοι που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 93.»

41. Η παρ. 2 του άρθρου 134 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης συνιστάται ειδική τριμελής Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά με την ύπαρξη προσωρινής ή μόνιμης αντικειμενικής αδυναμίας προσκόμισης διβατηρίου σε ισχύ και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ως εξής: α. έναν πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Εσωτερικών, ως Πρόεδρο, με τον αναπληρωτή αυτού, β. τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος του Υπουργείου Εσωτερικών, με αναπληρωτή του υπάλληλο του ίδιου Τμήματος, γ. έναν εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Ασύλου, ο οποίος προτείνεται από τον Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου. Εισηγητής και γραμματέας στην Επιτροπή ορίζονται υπάλληλοι του αρμόδιου Τμήματος της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Εσωτερικών, με τους αναπληρωτές τους.»

42. Η παρ. 12 του άρθρου 136 του Ν. 4251/2014, αντικαθίσταται ως εξής:

«12. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, καθορίζεται το απαιτούμενο ελάχιστο ύψος και τα χαρακτηριστικά της επένδυσης για την υπαγωγή στις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 16 του παρόντος, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση της παραγράφου Α.3 ανωτέρω άρθρου, ο αριθμός των αδειών διαμονής φυσικών προσώπων που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση και εύρυθμη λειτουργία της επένδυσης, καθώς και ο τρόπος παρακολούθησης της τήρησης των όρων και προϋποθέσεων όσον αφορά την επενδυτική δραστηριότητα.»

43. Η προθεσμία της περίπτωσης ε' της παρ. 5 του άρθρου 138 του Ν. 4251/2014 παρατείνεται έως τις 31.12.2015.

44. Στο άρθρο 138 του Ν. 4251/2014, προστίθεται παράγραφος 17 ως εξής:

«17. Αιτήσεις για χορήγηση θεώρησης εισόδου για άσκηση ανεξάρτητης οικονομικής ή επενδυτικής δρα-

στηριότητας, βάσει των διατάξεων των άρθρων 24-27 του Ν. 3386/2005, που έχουν διαβιβασθεί στις Διευθύνσεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, διαβιβάζονται στις αρμόδιες υπηρεσίες και εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος.»

45. Η προθεσμία υποβολής αιτήματος για την υπαγωγή στο καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 138 παράγραφος 13 παρατείνεται έως τις 31.12.2015.

46. Σε περιπτώσεις γέννησης τέκνου στην Ελλάδα έως την έναρξη ισχύος του παρόντος από γονείς, ο ένας εκ των οποίων είναι κάτοχος άδειας διαμονής σε ισχύ, στον έτερο γονέα, εφόσον διαμένει στη χώρα, χορηγείται άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 και της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 70 του Κώδικα.

47. Άδειες διαμονής που είχαν χορηγηθεί ή ανανεωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του Π.δ. 114/2010, ανανεώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19Α του Ν. 4251/2014.

48. Άδειες διαμονής που είχαν χορηγηθεί ή ανανεωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του Π.δ. 114/2010 και η αίτηση ανανέωσής τους απορρίφθηκε από τα αρμόδια όργανα της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του Π.δ. 114/2010, επανεξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 19Α, κατόπιν υποβολής αιτήσεως των ενδιαφερόμενων. Σε περίπτωση που έχουν εκλείψει οι λόγοι για τους οποίους είχαν χορηγηθεί, η δυνατότητα ανανέωσης των ως άνω αδειών για έναν από τους λόγους του Ν. 4251/2014 γίνεται κατόπιν γνώμης των Επιτροπών της παρ. 1 του άρθρου 134 του Ν. 4251/2014. Η σχετική αίτηση για την επανεξέταση των ως άνω αιτήσεων υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

**ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ**

Άρθρο 9

1. Το τμήμα Κοινωνικής Ένταξης της Διεύθυνσης Μεταναστευτικής Πολιτικής, της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας και Μεταναστευτικής Πολιτικής, της Γενικής Γραμματείας Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ορίζεται από την έναρξη ισχύος του Π.δ. 105/2014 (Α' 172), ως Υπεύθυνη Αρχή για την εφαρμογή της 435/2007/ΕΚ απόφασης του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2007 για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών για την περίοδο 2007 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών».

2. (α) Η Διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης της Γενικής Διεύθυνσης Πρόνοιας, της Γενικής Γραμματείας Πρόνοιας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ορίζεται από την έναρξη ισχύος του Π.δ. 113/2014 (Α' 180), ως Υπεύθυνη Αρχή για την εφαρμογή της υπ' αριθμ. 573/2007/ΕΚ απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Μαΐου 2007 για τη σύ-

σταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων για την περίοδο 2007 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών».

(β) Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το εδάφιο β' της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 3938/2011 (Α' 61) και η περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 2 του Π.δ. 82/2011 (Α' 98), όπως ισχύουν, καταργούνται.

3. Το Τμήμα Δ' - Χρηματοδοτικών Δοσοληψιών με την Ευρωπαϊκή Ένωση της Διεύθυνσης Λογαριασμών Δημοσίου, της Γενικής Διεύθυνσης Θησαυροφυλακίου και Δημόσιου Λογιστικού, της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, ορίζεται, από την έναρξη ισχύος του Π.δ. 111/2014 (Α' 178), ως Αρχή Πιστοποίησης Δαπανών των Ταμείων του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών» για την περίοδο 2007-2013.

Οι αρμοδιότητες της Αρχής Πιστοποίησης ασκούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του Π.δ. 111/2014 (Α' 178).

4. Η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών ορίζεται ως Αρχή Ελέγχου των Ταμείων του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών» για την περίοδο 2007-2013. Από την έναρξη ισχύος του Π.δ. 111/2014 (Α' 178) έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, τις πράξεις της Αρχής Ελέγχου για το Γενικό Πρόγραμμα «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών» εγκρίνει ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, οι πράξεις της Αρχής Ελέγχου, εγκρίνονται από την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) του άρθρου 11 του Ν. 4314/2014 (Α' 265). Οι αρμοδιότητες της Αρχής Ελέγχου ασκούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 44 και 46 του Π.δ. 111/2014 (Α' 178).

5. Με απόφαση των κατά περίπτωση αρμοδίων Υπουργών, δύναται να καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα εφαρμογής των παραγράφων 1 - 4, σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των ανωτέρω Αρχών, τη συνεργασία των συναρμοδίων Υπουργείων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

6. Στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης συνιστάται αυτοτελής Υπηρεσία με τίτλο «Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ασύλου -Υποδοχής και Ένταξης (Υ.Δ.Ε.Π.Α.Υ.Ε.)», η οποία υπάγεται στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιο για τη Μεταναστευτική Πολιτική και συγκροτείται ως Ενιαίος Διοικητικός Τομέας, του οποίου προϊστάται Μετακλητός Ειδικός Γραμματέας με βαθμό Β', κατηγορίας ειδικών θέσεων. Η «Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ασύλου -Υποδοχής και Ένταξης (Υ.Δ.Ε.Π.Α.Υ.Ε.)» ορίζεται ως Εντεταλμένη Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 και των ειδικότερων Κανονισμών 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 και 515/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, ως μέρος

του ευρύτερου προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας για την περίοδο 2014-2020.

7. Στην «Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ασύλου -Υποδοχής και Ένταξης (Υ.Δ.Ε.Π.Α.Υ.Ε.)» μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση πρόσθετων δράσεων στο πλαίσιο άλλων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων με αντικείμενο το Άσυλο, τη Μετανάστευση και την Ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών. Οι πρόσθετες αρμοδιότητες που ανατίθενται σε αυτή κατανέμονται μεταξύ των μονάδων της, ανάλογα με τις αρμοδιότητες που ασκούν.

8. Η συνιστώμενη Υπηρεσία επιτρέπεται να έχει κοινές γενικές υπηρεσίες, ιδίως σε θέματα προσωπικού, διοικητικής μέριμνας, εκκαθάρισης αποδοχών, υλικοτεχνικής υποστήριξης και μηχανοργάνωσης με το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, όπως αυτό ορίζεται στο Π.δ. 105/2014 (Α' 72). Η στελέχωση της Υπηρεσίας γίνεται με μετακίνηση προσωπικού από το Υπουργείο ή με απόσπαση προσωπικού μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου από φορείς του Δημόσιου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 2190/1994 (Α' 28), όπως ισχύει, συμπεριλαμβανομένης και της ΜΟΔ Α.Ε. Η απόσπαση ή μετακίνηση προσωπικού στην Υπηρεσία πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων Υπουργών ή μόνη απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης αρμόδιου για τη Μεταναστευτική Πολιτική αντιστοίχως, μετά από ερώτημα και σχετική κρίση της επιτροπής αξιολόγησης, του δεύτερου εδαφίου του στοιχείου α' του άρθρου 18, του Ν. 3614/2007 (Α' 267), όπως ισχύει, μόνο ως προς την κάλυψη των ελάχιστων τυπικών προσόντων. Η απόσπαση ή μετακίνηση προσωπικού γίνεται είτε κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης μετά από αίτηση των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων είτε μετά από διαπίστωση σχετικής υπηρεσιακής ανάγκης. Από την ως άνω διαδικασία εξαιρείται το προσωπικό των υφιστάμενων υπεύθυνων αρχών (Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών, Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής, Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων), το οποίο μετακινείται ή αποσπάται στην Υπηρεσία, μετά από αίτηση των ενδιαφερόμενων υπαλλήλων, χωρίς άλλη προϋπόθεση. Η μετακίνηση ή η απόσπαση προσωπικού, γίνεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων με χρονική διάρκεια τεσσάρων (4) ετών και δυνατότητα παράτασης για μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα.

Ειδικώς προς το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής, η απόσπαση ή μετακίνηση προσωπικού στην Υπηρεσία πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των συναρμοδίων Αναπληρωτών Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού κατά περίπτωση.

9. Στην Υπηρεσία συνιστάται μία θέση προϊσταμένου και τρεις θέσεις προϊστάμενων μονάδων. Οι ανωτέρω θέσεις συνιστώνται για θητεία τεσσάρων ετών, η οποία μπορεί να παρατείνεται για μία ή περισσότερες φορές για ίσο χρονικό διάστημα. Η ανάθεση καθηκόντων προϊσταμένου της Υπηρεσίας γίνεται με απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, αρμόδιου για τη Μεταναστευτική Πολιτική

και η ανάθεση καθηκόντων προϊστάμενου μονάδας γίνεται με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα που προϊστάται της Υπηρεσίας, μετά από ερώτημα και σχετική κρίση της επιτροπής αξιολόγησης, του δεύτερου εδαφίου του στοιχείου α΄ του άρθρου 18, του Ν. 3614/2007 (Α΄ 267), όπως ισχύει, μόνο ως προς την κάλυψη των ελάχιστων τυπικών προσόντων. Οι αποδοχές του προϊστάμενου της Υπηρεσίας καθορίζονται στο ύψος των αποδοχών που προβλέπονται για τον προϊστάμενο Διεύθυνσης Υπουργείου. Οι αποδοχές των προϊστάμενων μονάδων καθορίζονται στο ύψος των αποδοχών που προβλέπονται για τον προϊστάμενο Τμήματος.

10. α) Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπώμενων ή μετακινούμενων υπαλλήλων του Δημόσιου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα θεωρείται χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

β) Ο χρόνος υπηρεσίας του προϊστάμενου της Υπηρεσίας συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊστάμενου Διεύθυνσης.

γ) Ο χρόνος υπηρεσίας των προϊσταμένων μονάδων της Υπηρεσίας συνυπολογίζεται ως χρόνος άσκησης καθηκόντων προϊστάμενου Τμήματος.

11. Αρμοδίες Αρχές για την εφαρμογή του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 και των ειδικότερων Κανονισμών 516/2014, 515/2014 και 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για τη σύσταση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας για την περίοδο 2014-2020, ορίζονται οι εξής:

α. Η Ειδική Υπηρεσία «Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εσωτερικών» που εποπτεύεται από το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ορίζεται ως Υπεύθυνη Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, όπως εξειδικεύεται στον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1042/2014 και των ειδικότερων Κανονισμών 516/2014, 515/2014 και 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, για τη σύσταση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Με την απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 58 του Ν. 4314/2014 (Α΄ 265), με την οποία αναδιρθρώνεται η Ειδική Υπηρεσία, καθορίζονται οι πρόσθετες αρμοδιότητες που αναλαμβάνει ως Υπεύθυνη Αρχή.

β. Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ./ Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Οικονομικής και Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών ορίζεται ως Αρχή Ελέγχου της παρ.1β του άρθρου 25 του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την περίοδο 2014-2020. Οι αρμοδιότητες της Αρχής Ελέγχου ασκούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν. 4314/2014 (Α΄ 265) και στα άρθρα 44 και 46 του Π.δ. 111/2014 (Α΄ 178).

γ. Η παρ. 5 του άρθρου 3 του Ν. 3938/2011 (Α΄ 61), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Υ.Δ.Ε.Α.Π.) του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ορίζεται ως Εντεταλμένη Αρχή των ειδικότερων Κανονισμών 516/

2014, 515/2014, 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, ως μέρος του ευρύτερου προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας για την περίοδο 2014-2020. Αναλαμβάνει την άσκηση μέρους των καθηκόντων της Υπεύθυνης Αρχής στον τομέα των επιστροφών, των εξωτερικών συνόρων και της εσωτερικής ασφάλειας στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1γ του άρθρου 25 του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 5 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1042/2014. Για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, η Υπηρεσία υπάγεται στον Γενικό Γραμματέα Δημοσίας Τάξεως.»

δ. Η «Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Ασύλου - Υποδοχής και Ένταξης (Υ.Δ.Ε.Π.Α.Υ.Ε.)», ορίζεται ως Εντεταλμένη Αρχή των ειδικότερων Κανονισμών 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 και 515/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, ως μέρος του ευρύτερου προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Αναλαμβάνει την άσκηση μέρους των καθηκόντων της Υπεύθυνης Αρχής στον τομέα της πρώτης υποδοχής και της υποδοχής αιτούντων άσυλο και ασυνόδευτων ανηλίκων και της ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1γ του άρθρου 25 του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 5 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1042/2014.

ε.αα) Η «Υπηρεσία Ασύλου» του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ορίζεται ως Εντεταλμένη Αρχή του ειδικότερου Κανονισμού 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, ως μέρος του ευρύτερου προγράμματος του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης για την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Αναλαμβάνει την άσκηση μέρους των καθηκόντων της Υπεύθυνης Αρχής στον τομέα του ασύλου, στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1γ του άρθρου 25 του Οριζόντιου Κανονισμού 514/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 5 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1042/2014.

ββ) Στην Κεντρική Υπηρεσία Ασύλου συστήνεται «Τμήμα Διαχείρισης και Εφαρμογής Προγραμμάτων», στο οποίο προϊστάται υπάλληλος κατηγορίας Ε.Ε.Π. ή Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού. Η επιλογή του Προϊστάμενου γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα. Με απόφαση του Διευθυντή είναι δυνατή η ανάθεση καθηκόντων Προϊστάμενου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 17 του Π.δ. 104/2012 (Α΄ 172), όπως ισχύει. Η στελέχωση του Τμήματος γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο

2 του Ν. 3907/2011 (Α' 7) κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπώμενων ή μετακινούμενων υπαλλήλων του Δημόσιου ή ευρύτερου δημοσίου τομέα λογίζεται ως χρόνος πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας. Για τις ανάγκες στελέχωσης του προαναφερόμενου Τμήματος αυξάνεται ο αριθμός των οργανικών θέσεων του προσωπικού της Κεντρικής Υπηρεσίας Ασύλου κατά πέντε (5) συνολικά θέσεις, ήτοι: τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού, μία (1) θέση κατηγορίας ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού και μία (1) θέση κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού.

γγ) Η παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 3907/2011 (Α' 7), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Οι οργανικές θέσεις προσωπικού της Κεντρικής Υπηρεσίας Ασύλου, κατά κατηγορία και κλάδο, είναι οι ακόλουθες:

- α. 28 θέσεις κατηγορίας ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού
- β. 2 θέσεις κατηγορίας ΠΕ Πληροφορικής
- γ. 2 θέσεις κατηγορίας ΠΕ Επικοινωνίας και ΜΜΕ
- δ. 3 θέσεις κατηγορίας ΤΕ Πληροφορικής
- ε. 11 θέσεις κατηγορίας ΔΕ Διοικητικού - Λογιστικού
- στ. 8 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού
- ζ. 3 θέσεις κατηγορίας ΤΕ Διοικητικού - Λογιστικού.»

δδ) Στην παρ. 4 του άρθρου 1 του Ν. 3907/2011 (Α' 7), όπως ισχύει, προστίθεται η περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ) Τμήμα Διαχείρισης και Εφαρμογής Προγραμμάτων, το οποίο υλοποιεί δράσεις με χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς, θεσμικούς ή άλλους πόρους».

12. Για τις χρηματοδοτήσεις και πληρωμές των έργων που εντάσσονται στο πολυετές Εθνικό Πρόγραμμα ισχύουν αναλογικά όσα προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2, 4, 5, 6, και 7 του άρθρου 27 του Ν. 4314/2014 (Α' 265). Οι πληρωμές από τα Ταμεία που χρηματοδοτούν το Χρηματοδοτικό Πλαίσιο 2014-2020 σε εφαρμογή του αντίστοιχου πολυετούς Εθνικού Προγράμματος, αποτελούν έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων και αποδίδονται με ευθύνη της Διεύθυνσης Λογαριασμών του Δημοσίου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους σε αντίστοιχους λογαριασμούς που τηρούνται στην «Τράπεζα της Ελλάδος».

13. Με απόφαση των οικείων Υπουργών και του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα εφαρμογής των παραγράφων 6 έως 11, σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των ανωτέρω Εντεταλμένων Αρχών τις αρμοδιότητές τους, τον αριθμό των θέσεων που απαιτούνται, τα προσόντα κάλυψης των θέσεων αυτών και τη συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

14. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών, καθορίζονται ρυθμίσεις για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου της εφαρμογής του πολυετούς Εθνικού Προγράμματος που χρηματοδοτείται από το Χρηματοδοτικό Πλαίσιο 2014-2020 για τα Ταμεία Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης και Εσωτερικής Ασφάλειας, εξειδικεύοντας τους ισχύοντες Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ταμεία αυτά.

Άρθρο 10

Ρυθμίσεις του Ν. 3907/2011

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 21 του Ν. 3907/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι αρμόδιες κατά περίπτωση αρχές μπορούν ανά

πάσα στιγμή να χορηγούν αυτοτελή άδεια διαμονής για λόγους φιλευσπλαχνίας, ανθρωπιστικούς ή άλλους λόγους, σε πολίτη τρίτης χώρας, ο οποίος διαμένει παράνομα στην Ελληνική Επικράτεια, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 19Α του Ν. 4251/2014, όπως κάθε φορά ισχύουν.»

2. Η παρ. 5 του άρθρου 22 του Ν. 3907/2011 καταργείται.

3. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 36 του Ν. 3907/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση έγκρισης παράτασης οικειοθελούς αναχώρησης παρέχεται δικαίωμα πρόσβασης στην εργασία αντίστοιχο της κατηγορίας που αφορούσε ο τίτλος διαμονής που κατείχε.»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 36 του Ν. 3907/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η προθεσμία της οικειοθελούς αναχώρησης αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 4251/2014. Μετά την παρέλευση μηνός από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 4251/2014, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης ή η κατά τόπον αρμόδια υπηρεσία Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, ενημερώνει την αρμόδια αστυνομική αρχή, για την έναρξη της διαδικασίας επιστροφής με απομάκρυνση.»

5. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 37 του Ν. 3907/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθορίζονται οι τομείς απασχόλησης και οι περιοχές της Χώρας όπου μπορούν να ασχολούνται ως μισθωτοί οι υπήκοοι τρίτων χωρών των οποίων έχει αναβληθεί η απομάκρυνση, το καθεστώς της ασφαλιστικής τους κάλυψης, οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες και τα αρμόδια για τη χορήγηση της άδειας εργασίας όργανα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με την ως άνω απόφαση δεν είναι δυνατόν να καθορισθούν όροι εργασίας, αμοιβής και ασφαλιστικής κάλυψης κατώτεροι των γενικών, ισχυουσών εργατικών και κοινωνικο-ασφαλιστικών διατάξεων για τον ίδιο τομέα απασχόλησης.»

6. α) Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 41 του Ν. 3907/2011 αντικαθίσταται ως εξής:

«α. Είναι ανήλικος που παρακολουθεί Ελληνικό σχολείο οποιασδήποτε βαθμίδας της εκπαίδευσης ή οι γονείς ή τα πρόσωπα που έχουν την επιμέλειά του διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.»

β) Στην παρ. 1 του άρθρου 41 του Ν. 3907/2011 προστίθεται περίπτωση ζ' που έχει ως εξής:

«ζ. Είναι θύμα ή ουσιώδης μάρτυρας εγκληματικών πράξεων, οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 10 του Ν. 4285/2014 και στα άρθρα 1 και 2 του Ν. 927/1979 (Α' 139) και προσέρχεται προς υποβολή καταγγελίας ή αναφορά του περιστατικού στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές, μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης από την περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 19Α του Ν. 4251/2014, πράξης του αρμόδιου εισαγγελέα.»

γ) Η παρ. 2 του άρθρου 41 του Ν. 3907/2011 τροποποιείται ως εξής:

«Δεν απαγορεύεται η επιστροφή στις περιπτώσεις β', γ', στ' και ζ' της προηγούμενης παραγράφου, όταν ο αλλοδαπός είναι επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια υγεία.»

Άρθρο 11**Τροποποίηση του άρθρου 21 του Ν. 4147/2013**

Στην παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 4147/2013 (Α' 98) προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε. Η ισχύς των διατάξεων της παραγράφου αυτής αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 1 εδάφιο β' του Ν. 4018/2011 (Α' 215), μεταφέρονται στις Υπηρεσίες Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, που ορίζονται ως σημεία υποδοχής, οι σχετικές αρμοδιότητες των οικείων δήμων:

αα) Οι αιτήσεις χορήγησης και ανανέωσης άδειας διαμονής και οι αιτήσεις πολιτογράφησης υποβάλλονται στις αρμόδιες κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου υπηρεσίες μετά την ανωτέρω ημερομηνία. Μετά την παραπάνω ημερομηνία οι εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης διεκπεραιώνονται μέχρι το στάδιο της δημοσίευσης από τις Διευθύνσεις στις οποίες έχει κατατεθεί το αίτημα και στη συνέχεια διαβιβάζονται στη Διεύθυνση που είναι αρμόδια για ορκωμοσία και εντολή δημοτολόγησης, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν μεταφερθεί τα μητρώα αρρένων.

ββ) Οι εκκρεμείς αιτήσεις που έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν. 3284/2004 (Α' 217) μετά την παραπάνω ημερομηνία διαβιβάζονται στις αρμόδιες, κατά τις διατάξεις του παρόντος, Διευθύνσεις.

γγ) Η επιβολή των προστίμων που επιβάλλονται με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 15 του Ν. 4144/2013 (Α' 88) θα διενεργείται από τις αρμόδιες, κατά τις διατάξεις του παρόντος, Διευθύνσεις, μετά την παραπάνω ημερομηνία.

δδ) Εκκρεμείς αιτήσεις για χορήγηση ή ανανέωση άδειας διαμονής, εξετάζονται από την Υπηρεσία στην οποία διαβιβάστηκαν.

εε) Οι απόψεις της Διοίκησης επί ακυρωτικών δικαστικών διαφορών διατυπώνονται από την Υπηρεσία που εξέδωσε τις σχετικές απορριπτικές ή ανακλητικές αποφάσεις. Οι ίδιες υπηρεσίες είναι αρμόδιες και για τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις σχετικές δικαστικές αποφάσεις.»

Άρθρο 12**Διατήρηση Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς από αλλοδαπούς συζύγους πολιτογραφημένων Ελλήνων**

1. Οι αλλοδαποί σύζυγοι ομογενών που κατέχουν Ειδικό Δελτίο Ταυτότητας Ομογενούς (Ε.Δ.Τ.Ο.), σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 4000/3/1--πβ' από 14 Νοεμβρίου 2012 (Β' 3043) κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εξωτερικών, Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, όπως εκάστοτε ισχύει, διατηρούν το κατεχόμενο Ε.Δ.Τ.Ο. και μετά την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας από τους συζύγους τους.

2. Στη περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου, η κατά τόπον αρμόδια Υπηρεσία της παρ. 3 του άρθρου 1 της από 14.11.2012 υπ' αριθμ. 4000/3/10-πβ' κοινής υπουργικής απόφασης, όπως εκάστοτε ισχύει, ανακαλεί και αφαιρεί τα Ε.Δ.Τ.Ο. που κατέχουν οι αλλοδαποί σύζυγοι, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της ίδιας απόφασης, αν λύθηκε ο γάμος ή αν συντρέχουν σε βάρος των κατόχων τους λόγοι δημόσιας τάξης ή

εθνικής ασφάλειας ή αν οι τελευταίοι ενήργησαν πράξεις προς όφελος αλλοδαπού κράτους ή αντίθετες προς τα συμφέροντα της Ελλάδος.

**ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 13****Σύσταση Δημόσιας Επιχείρησης Ενεργειακών Επενδύσεων Α.Ε. (Δ.ΕΠ.ΕΝ.Ε. Α.Ε.)**

1. Συνιστάται Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Ενεργειακών Επενδύσεων Α.Ε.» (Δ.ΕΠ.ΕΝ.Ε. Α.Ε.) (στην αγγλική «Energy Investments Public Enterprise SA» (E.I.P.E. S.A.), η οποία διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, το καταστατικό της και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 (Α' 144), όπως κάθε φορά ισχύει. Η διάρκεια της Εταιρίας ορίζεται σε ενενήντα εννέα (99) χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 5.

2. Σκοπός της Εταιρίας είναι επενδύσεις κατασκευής και διαχείρισης αγωγών φυσικού αερίου και άλλων αναπτυξιακών υποδομών και η συμμετοχή σε εταιρίες με συναφές αντικείμενο.

3. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας ορίζεται σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ, το οποίο καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο. Το Δημόσιο για την άσκηση των μετοχικών δικαιωμάτων του εκπροσωπείται από τον Υπουργό Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), το οποίο αποτελείται από επτά (7) μέλη. Με πρόταση του Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και γνώμη της Επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων, Τραπεζών, Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας και Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης της Βουλής διορίζονται ο Πρόεδρος, στον οποίο μπορεί να ανατίθενται και τα καθήκοντα του Διευθύνοντος Συμβούλου, ο Αντιπρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος. Τα λοιπά τέσσερα μέλη του Δ.Σ. διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Η θητεία όλων των μελών του Δ.Σ. είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί μία μόνο φορά σύμφωνα με τις διαδικασίες του προηγούμενου εδαφίου.

5. Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταρτίζεται και εγκρίνεται το καταστατικό της Εταιρίας, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κ.Ν. 2190/1920 (Α' 144), και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν το μετοχικό κεφάλαιο, τη διαδικασία για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, τα δικαιώματα του μετόχου, τη συγκρότηση, τη σύγκληση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, τους ελεγκτές, τη διανομή των κερδών, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τη λύση και την εκκαθάρισή της, την πρώτη εταιρική χρήση, όπως και κάθε άλλο σχετικό θέμα που προβλέπεται από την κείμενη για τις ανώνυμες εταιρίες νομοθεσία.

6. Η Εταιρία λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, δεν υπάγεται στην κατηγορία των οργανισμών και επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και δεν εφαρμόζονται σε αυτήν και

στις εταιρίες που συμμετέχει οι διατάξεις που διέπουν εταιρίες που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο, με εξαίρεση όσων ρητά ορίζονται στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 14

1. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 4251/2014 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Το τίμημα καταβάλλεται με δίγραμμη τραπεζική επιταγή ή με κατάθεση τραπεζικού εμβάσματος στο λογαριασμό του δικαιούχου που τηρείται σε τραπεζικό ίδρυμα της Ελλάδας ή σε πιστωτικό ίδρυμα που τελεί υπό την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος, τα ειδικότερα στοιχεία των οποίων πρέπει να δηλώνονται υπευθύνως από τους συμβαλλόμενους ενώπιον του συντάσσοντος το συμβόλαιο συμβολαιογράφου και να αναγράφονται σε αυτό.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 30 του Ν. 4251/2014 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα, της μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου, καθώς και στις περιπτώσεις πρόωξης στο εσωτερικό της χώρας ή διευκόλυνσης της μεταφοράς, προς το σκοπό υπαγωγής στις διαδικασίες των άρθρων 83 του Ν. 3386/2005 ή του άρθρου 13 του Ν. 3907/2011, κατόπιν ενημέρωσης των αρμοδίων αστυνομικών και λιμενικών αρχών.»

3. Η παρ. 6 του άρθρου 122 του Ν. 4251/2014 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατά την εφαρμογή του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 111 χωρίς την προϋπόθεση πρόβλεψης θέσεων εργασίας στην κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 11.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 130 του Ν. 4251/2014 τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Για το συντονισμό της μεταναστευτικής πολιτικής συνιστάται Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Γενικούς Γραμματείς, με αναπληρωτές τους αρμόδιους Γενικούς Διευθυντές ή τους υπ' αυτούς οριζόμενους εκπροσώπους των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Εξωτερικών, Οικονομικών, Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τους αρμόδιους Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, η οποία συνέρχεται, όποτε κρίνεται τούτο απαραίτητο, υπό την προεδρία και με πρωτοβουλία του αρμόδιου Υπουργού ή Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για θέματα μεταναστευτικής πολιτικής.»

5. Στο άρθρο 136 του Ν. 4251/2014 προστίθεται παράγραφος 19 ως εξής:

«19. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εξωτερικών, καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία χορήγησης εθνικών θεωρήσεων εισόδου και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια που αφορά στην οικογενειακή επανένωση δικαιούχων διεθνούς προστασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.δ. 131/2006, όπως ισχύει.»

6. Στο άρθρο 138 του Ν. 4251/2014 προστίθεται παράγραφος 18 ως εξής:

«18. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί βάσει των διατάξεων του άρθρου 1, παρ. 1, εδάφιο ε' της με αριθμό 30651/3.6.2014 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1453) και εκκρεμούν στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος εξετάζονται από το Υπουργείο αυτό.»

7. Στο άρθρο 138 του Ν. 4251/2014 προστίθεται παράγραφος 19 ως εξής:

«19. Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας βάσει των διατάξεων του άρθρου 1, παρ. 2, εδάφιο ε' της με αριθμ. 30651/3.6.2014 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 1453) εξετάζονται βάσει των διατάξεων του άρθρου 108 του Ν. 4251/2014, όπως αυτό ισχύει, με την καταβολή συμπληρωματικού παραβόλου. Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 108 του Ν. 4251/2014, οι αιτήσεις εξετάζονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 1, παρ. 2, εδάφιο ε' της με αριθμ. 30651/3.6.2014 κοινής υπουργικής απόφασης.»

8. Το έκτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 4018/2011 (Α' 215) τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Ποσοστό 46% των εσόδων που εγγράφονται στον ΚΑΕ της περίπτωσης γ' της παρούσας παραγράφου, εγγράφεται στον προϋπολογισμό της κεντρικής υπηρεσίας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και κατανέμεται με αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών σε Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης που διαχειρίζονται θέματα μεταναστευτικής πολιτικής και κοινωνικής ένταξης μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας.»

9. Στην παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 4018/2011 (Α' 215) προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατή η κατανομή ποσών από το ίδιο ποσοστό σε Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Ν.Π.Δ.Δ. και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών πρώτης υποδοχής πολιτών τρίτων χωρών. Οι εν λόγω πιστώσεις μπορούν να διατίθενται για την αντιμετώπιση κάθε δαπάνης απαραίτητης για την προσωρινή στέγαση, τη σίτιση, την κάλυψη αναγκών άμεσης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, την εξασφάλιση ειδών πρώτης ανάγκης, καθώς και τη μεταφορά των ανωτέρω πολιτών από μία περιοχή σε άλλη εντός της Ελληνικής Επικράτειας.»

10. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και φορείς αυτών δύνανται, για την αντιμετώπιση έκτακτων και επείγουσών αναγκών και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης διάταξης, να συνάπτουν συμβάσεις για την κάλυψη αναγκών προσωρινής στέγασης, σίτισης, άμεσης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εξασφάλισης ειδών πρώτης ανάγκης και μεταφοράς από τα σημεία άφιξης προς τις προσωρινές ή μόνιμες εγκαταστάσεις φιλοξενίας, εντός των γεωγραφικών ορίων τους, νεοεισερχόμενων πολιτών τρίτων χωρών. Οι ανωτέρω δαπάνες καταβάλλονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των φορέων τους ύστερα από απόφαση του οικείου οργάνου κατόπιν σχετικής γνώμης της οικείας Αστυνομικής ή Λιμενικής Αρχής κατά περίπτωση, η οποία στοιχειοθετεί τον έκτακτο επείγοντα χαρακτήρα των

σχετικών συμβάσεων. Κατά την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 30 του Ν. 4251/2014.

Άρθρο 15

1. Η παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 4052/2012 (Α' 41), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 4132/2013 (Α' 59), καταργείται.

2. Η παρ. 6 του άρθρου 2 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αναριθμείται σε παράγραφο 5 και αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας είναι δυνατή οποτεδήποτε η διακοπή λήξη θητείας ή παύση Διοικητών ή Αναπληρωτών Διοικητών των νοσοκομείων, αζημίως για το Δημόσιο, καθώς και ο ορισμός νέων Διοικητών και Αναπληρωτών Διοικητών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Στην απόφαση διακοπής, λήξης θητείας ή παύσης Διοικητή ή Αναπληρωτή Διοικητή νοσοκομείου μπορεί να ενσωματώνεται και η απόφαση διορισμού του αντικαταστάτη τους. Η θητεία των Διοικητών και Αναπληρωτών Διοικητών ορίζεται διετής.»

3. Η παρ. 6α του άρθρου 2 του Ν. 4052/2012 (Α' 41) αναριθμείται σε παράγραφο 6.

Άρθρο 16

Στο τέλος της παρ. 8 του άρθρου 3 του Ν. 4325/2015 «Εκδημοκρατισμός της Διοίκησης - Καταπολέμηση Γραφειοκρατίας και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση-Αποκατάσταση Αδικιών και άλλες διατάξεις» προστίθενται τα κάτωθι:

«Σε περίπτωση που δεν έχει συγκροτηθεί το αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο ή υφίσταται αντικειμενική αδυναμία να συνεδριάσει για να αποφασίσει, κατά τα ανωτέρω, περί της θέσης σε δηνυτική αργία, η σχετική προθεσμία για τη γνωμοδότηση του πειθαρχικού συμβουλίου παρατείνεται μέχρι την πρώτη συνεδρίασή του και πάντως όχι μετά τη 15η Σεπτεμβρίου 2015. Η ισχύς της διάταξης αυτής ανατρέχει στην ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Ν. 4325/2015.»

Άρθρο 17

1. Η ισχύς των προβλεπομένων στην παράγραφο Β', εδάφια 1 και 2, του άρθρου δέκατου τρίτου του Ν. 4286/2014 (Α' 194) παρατείνεται έως τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες για την εξόφληση υποχρεώσεων των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Δ.Υ.Π.Ε. που απορρέουν από προμήθειες υλικών-αγαθών και παροχή υπηρεσιών που διενεργήθηκαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, χωρίς την υπογραφή σύμβασης, δεν αναφέρονται στο Παρατηρητήριο Τιμών που τηρεί η Ε.Π.Υ. (άρθρο 24, Ν. 3846/2010), δεν υφίστανται προηγούμενες συμβάσεις και με την προϋπόθεση ότι είναι εντός των εγκεκριμένων πιστώσεων των προϋπολογισμών τους, των αντίστοιχων ετών αναφοράς.

3. Δαπάνες του Γενικού Νοσοκομείου Σάμου που προέρχονται από την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών και έχουν πραγματοποιηθεί έως τις 31.12.2014, οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί λόγω ελλειπών δικαιολογητικών, δύνανται να ενταλματοποιηθούν και να πληρωθούν κατ' εξαίρεση με μόνο παραστατικό το σχετικό τιμολόγιο, σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του Νοσοκομείου τρέχοντος έτους.

4. Για λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για τις εκτελεσθείσες εργασίες, κατά παρέκκλιση των άρθρων 28 και 114 του Ν. 3669/2008 (Α' 116), όπως ισχύουν σήμερα και αφορούν: α) εργασίες στη Μονάδα Ειδικών Λοιμώξεων (Μ.Ε.Λ.), β) επισκευή των φρεατίων και του περιμετρικού δικτύου αποχέτευσης, γ) εργασίες εξυγίανσης του υπογείου της κύριας πτέρυγας του κεντρικού κτιρίου, δ) αναδιάρθρωση-ανακαίνιση-επισκευή τμήματος των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων (Τ.Ε.Ι.) του Νοσοκομείου Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων «Α. ΣΥΓΓΡΟΣ», συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού τριακοσίων σαράντα χιλιάδων (340.000) ευρώ, είναι νόμιμες και δύνανται να πληρωθούν από τις εγκεκριμένες πιστώσεις του έργου με αριθμό «2014 ΣΕ 09100001» με τίτλο «Εκτέλεση διαφόρων εργασιών σε χώρους του Νοσοκομείου Αφροδισίων και Δερματικών Νόσων Αθήνας «Α. ΣΥΓΓΡΟΣ» της ΣΑΕ 091(Εθνικό Σκέλος) του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υγείας στο οποίο είναι ενταγμένες».

5. Η προθεσμία της παρ. 9 του άρθρου 66 του Ν. 4316/2014 παρατείνεται έως 31.12.2015.

Άρθρο 18

Στο Ν. 3386/2005 προστίθεται άρθρο 78Α, ως ακολούθως:

«Άρθρο 78Α

Προστασία από την απέλαση

Απόφαση απέλασης δεν εκδίδεται σε περίπτωση συνδρομής των όρων της αρχής μη επαναπροώθησης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο άρθρο 3 της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας που κυρώθηκε με το Ν. 1782/1988 (Α' 116), στο άρθρο 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα που κυρώθηκε με το Ν. 2462/1997 (Α' 25), στα άρθρα 31 και 33 της Σύμβασης της Γενεύης για το Καθεστώς των Προσφύγων 1951, που κυρώθηκε με το Ν.δ. 3989/1959 (Α' 201) και στο άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου που κυρώθηκε με το Ν.δ. 53/1974, (Α' 256). Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή του άρθρου 76 παρ. 2 του Ν. 3386/2005 χορηγεί βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης για λόγους ανθρωπιστικούς, η οποία συνεπάγεται για τον κάτοχο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της βεβαίωσης αναβολής απομάκρυνσης του άρθρου 24 του Ν. 3907/2011.»

Άρθρο 19

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου Δ' του άρθρου 180 του Ν. 4261/2014 (Α' 107) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε περίπτωση που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Ταμεία Επικουρικής Επαγγελματικής Ασφάλισης κατέχουν ομόλογα πιστωτικού ιδρύματος που υπάγονται στις ρυθμίσεις της υπουργικής απόφασης 155492/Β.638 (Β' 373), ως τέτοιων νοουμένων και ομολόγων που έχουν εκδοθεί από θυγατρική ή τρίτο νομικό πρόσωπο που περιλαμβάνεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα και με την εγγύηση του πιστωτικού ιδρύματος που λειτουργεί στην Ελλάδα, τα ομόλογα αυτά δύνανται να παρακρατηθούν έως της λήξεως, και αποτιμώνται στην τιμή της τελευταίας συναλλαγής ανεξάρτητα από το χρόνο τέλεσής της.»

Άρθρο 20

Στο τέλος του άρθρου 9 του Ν. 4171/1961 «Περί λήψεως γενικών μέτρων δια την υποβοήθησιν της αναπτύξεως της Οικονομίας της Χώρας» (Α' 93) προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. Η απαλλαγή από τη φορολογία εισοδήματος που ορίζεται με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ισχύει υπό τον όρο υποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην αρμόδια φορολογική αρχή εντός δεκαήμερου από τις υπαγόμενες επιχειρήσεις, ότι:

α) δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα εντός της ελληνικής επικράτειας, αναφέροντας τις χώρες στις οποίες δραστηριοποιούνται,

β) έχουν εκπληρώσει στη χώρα, όπου ασκείται η συγκεκριμένη δραστηριότητά τους, τις φορολογικές τους υποχρεώσεις που αφορούν στη φορολογία εισοδήματος και απορρέουν από την εν λόγω δραστηριότητα.

Η Ελληνική Φορολογική Διοίκηση δύναται να ενεργεί έλεγχο της ακρίβειας των στοιχείων που βεβαιώνουν στην υπεύθυνη δήλωση που καλούνται να υποβάλουν οι υπαγόμενες στην παρούσα ρύθμιση επιχειρήσεις και να ζητά για το σκοπό αυτόν την προσκόμιση από τις επιχειρήσεις όλων των δικαιολογητικών, πιστοποιητικών και κάθε άλλου σχετικού εγγράφου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, και ιδίως ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των αιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών και άλλων συναφών εγγράφων από τις υπαγόμενες επιχειρήσεις.»

Άρθρο 21

1. Έως την 1η Μαρτίου εκάστου έτους τα Α.Ε.Ι. αποστέλλουν στο Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων ειδικώς αιτιολογημένη γνώμη με αναφορά στις λειτουργικές δυνατότητες των Σχολών και Τμημάτων του Ιδρύματος ως προς τον αριθμό των φοιτητών που μπορούν να μετεγγράψουν, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου.

2. Οι φοιτητές των Α.Ε.Ι., των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού που εγγράφησαν είτε μέσω της επιτυχίας τους στις εξετάσεις πανελλαδικού επιπέδου Γενικού Λυκείου (ΓΕΛ) ή Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑΛ) είτε μέσω της χρήσης άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης, έχουν δικαίωμα μετεγγραφής σε αντίστοιχη Σχολή ή Τμήμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου.

3. Δεν έχουν δικαίωμα μετεγγραφής οι φοιτητές, οι οποίοι έχουν υπερβεί τον ανώτατο χρόνο σπουδών που προβλέπεται για την απόκτηση πτυχίου, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του Α.Ε.Ι., στο οποίο φοιτούν.

4. Μετεγγραφή δεν είναι δυνατή: α) από Τμήμα ή Σχολή του ιδίου Α.Ε.Ι. και β) από Τμήμα ή Σχολή Α.Ε.Ι. που εδρεύει στην ίδια περιφέρεια. Αν το Τμήμα ή η Σχολή έχει έδρα σε περισσότερες πόλεις της ίδιας περιφέρειας, ο φοιτητής δικαιούται να μετεγγραφεί στον τόπο της κατοικίας των γονέων του ή του έχοντος την επιμέλειά του.

5. Η κατά τα ανωτέρω μετεγγραφή πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και επιτρέπεται μόνον από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο ή από Τ.Ε.Ι. σε Τ.Ε.Ι.. Ο αριθμός των μετεγγραφομένων είναι ίσος με το 15% του συνολικού αριθμού των εισακτέων, κατά το έτος αναφοράς, ανά Σχολή ή Τμήμα των Α.Ε.Ι., όπως αυτό θα οριστεί από

τις οικείες Σχολές ή Τμήματα. Οι Σχολές ή τα Τμήματα εκάστου Α.Ε.Ι. μπορούν να εισηγηθούν αιτιολογημένως μεγαλύτερο ποσοστό. Σε περίπτωση δεκαδικού υπολοίπου, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό των θέσεων, γίνεται στρογγυλοποίηση στην αμέσως μεγαλύτερη ακέραιη μονάδα.

6. Οι δικαιούχοι μετεγγραφής δύνανται να υποβάλουν σχετική αίτηση προς την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων για τις αντίστοιχες Σχολές ή Τμήματα έως δύο (2) διαφορετικών Α.Ε.Ι.

7. Χορήγηση του δικαιώματος μετεγγραφής πραγματοποιείται κατά φθίνουσα σειρά του συνόλου των μορίων που ο δικαιούχος σωρεύει από τα κάτωθι κριτήρια: α) Το κατά κεφαλήν εισόδημα του δικαιούχου, εφόσον διαθέτει ίδιο εισόδημα, και των μελών της οικογένειάς του, για το τρέχον οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς και τα δύο το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Μόρια 5).

β) Το κατά κεφαλήν εισόδημα του δικαιούχου, εφόσον διαθέτει ίδιο εισόδημα, και των μελών της οικογένειάς του, για το τρέχον οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς και τα δύο το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Μόρια 4).

γ) Το κατά κεφαλήν εισόδημα του δικαιούχου, εφόσον διαθέτει ίδιο εισόδημα, και των μελών της οικογένειάς του, για το τρέχον οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς και τα δύο το ποσό των εννέα χιλιάδων (9.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Μόρια 3).

Η μοριοδότηση των περιπτώσεων α' έως και γ' γίνεται πάντα διαζευκτικώς, λαμβάνεται δε κατ' αυτήν υπόψη το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα της σχετικής δήλωσης του δικαιούχου.

δ) Ο δικαιούχος να είναι ορφανός και από τους δύο γονείς (Μόρια 3).

ε) Ο δικαιούχος να είναι μέλος πολύτεκνης οικογένειας (Μόρια 2).

στ) Ο δικαιούχος να είναι μέλος τρίτεκνης οικογένειας (Μόριο 1).

ζ) Ο δικαιούχος να έχει αδελφό ή αδελφή, φοιτητή του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, εφόσον δεν είναι ήδη κάτοχος πτυχίου, μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου, που φοιτά σε Πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι. ή στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ή στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), καθώς και στις Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, διαφορετικής πόλης της μόνιμης κατοικίας των γονέων τους ή ο δικαιούχος να ανήκει στην κατηγορία των πολύδυμων τέκνων που συμμετείχαν, το ίδιο σχολικό έτος, στις πανελλαδικές εξετάσεις (Μόριο 1).

Στις ως άνω περιπτώσεις, μεταξύ του τόπου κατοικίας των γονέων ή του έχοντος την επιμέλεια και του τόπου σπουδών του αδελφού, προτεραιότητα για τη μετεγγραφή έχει ο τόπος που δεν είναι οι πόλεις Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

η) Ο δικαιούχος να έχει γονείς, τέκνα, αδελφία ή σύζυγο που έχουν αναπηρία 67% και άνω, πιστοποιούμε-

νης από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή έχουν παθήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα της υπ' αριθμ. Φ. 151/17897/Β6/2014 (Β' 358) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται και αντικαθίσταται (Μόριο 1).

θ) Ο δικαιούχος να είναι ορφανός από τον έναν γονέα ή να είναι τέκνο άγαμης μητέρας (Μόριο 1).

ι) Σε περίπτωση ισοψηφίας κατά την ανωτέρω μοριοδότηση, λαμβάνονται υπόψη τα μόρια εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. των αιτούντων κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης.

8. Δεν εμπίπτουν στο ποσοστό της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου οι ακόλουθες κατηγορίες:

α) Τα τέκνα των θυμάτων της τρομοκρατίας, που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1897/1990 (Α' 120), τα οποία έχουν δικαίωμα μετεγγραφής στην πόλη που ο γονέας ή ο έχων την επιμέλεια δηλώνει ως μόνιμη κατοικία του και

β) φοιτητές που έχουν αναπηρία (σωματική, διανοητική ή ψυχική) 67% και άνω, πιστοποιούμενη από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή φοιτητές που πάσχουν από τις αναφερόμενες στο παράρτημα της υπ' αριθμ. Φ.151/17897/Β6/2014 (Β' 358) κοινής υπουργικής απόφασης παθήσεις, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ή έχουν πραγματοποιήσει δωρεά οργάνου ή μυελού των οστών σε συνάνθρωπο. Οι φοιτητές αυτοί έχουν δικαίωμα μετεγγραφής στην πόλη που ο γονέας ή ο έχων την επιμέλεια δηλώνει ως μόνιμη κατοικία ή στην πόλη που πιθανώς τους παρέχεται ιατρική μέριμνα, σύμφωνα με βεβαίωση της επιτροπής της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης.

Η διαδικασία για την υποβολή αιτήσεων μετεγγραφής, η εξειδίκευση των κριτηρίων χορήγησής της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ανωτέρω παραγράφου 7 ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Η κατ' εξαίρεση μετεγγραφή είναι δυνατή μετά από απόφαση πενταμελούς Επιτροπής, η οποία αποτελείται από έναν εκπρόσωπο, ο οποίος υποδεικνύεται από το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) και εκτελεί χρέη Προέδρου, έναν (1) εκπρόσωπο που υποδεικνύεται από τη Σύνοδο των Πρυτάνων, έναν (1) εκπρόσωπο από τη Σύνοδο Προέδρων των Τ.Ε.Ι. έναν (1) εκπρόσωπο Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, με έργο την εξέταση αιτημάτων για κατ' εξαίρεση μετεγγραφή σε ιδιαίτερα σοβαρές και τεκμηριωμένα εξαιρετικές περιπτώσεις φοιτητών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Η Επιτροπή είναι άμισθη και συγκροτείται κατ' έτος με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, στην οποία ορίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια της λειτουργίας της.

10. Οι μετεγγραφόμενοι φοιτητές δύνανται να κάνουν χρήση των διατάξεων του άρθρου 35 του Ν. 4115/2013 (Α' 24).

11. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016. Κατά την πρώτη εφαρμογή του (ακαδημαϊκό έτος 2015-2016), προθεσμία της παραγράφου 1 ορίζεται η 11.9.2015.

12. Καταργείται το άρθρο 53 του Ν. 4264/2014 (Α'118).

Άρθρο 22

1. Οι επιτυχόντες σε θέση εισαγωγής κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 στις Σχολές Αρχιτεκτονικής δικαιούνται να μετεγγραφούν σε αντίστοιχη Σχολή, σύμφωνα

με τα κριτήρια των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 21 του παρόντος νόμου.

2. Η κατά τα ανωτέρω μετεγγραφή πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ο αριθμός των μετεγγραφομένων ισούται τουλάχιστον με το 15% του συνολικού αριθμού εισαχθέντων κατά το έτος 2014-2015 στις ανωτέρω Σχολές. Σε περίπτωση ισοψηφίας κατά τη μοριοδότηση, πραγματοποιείται μετεγγραφή όλων των ισοψηφισάντων.

3. Οι μετεγγραφόμενοι φοιτητές δύνανται να κάνουν χρήση των διατάξεων του άρθρου 35 του Ν. 4115/2013 (Α' 24).

4. Τα τέκνα των θυμάτων της τρομοκρατίας που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1897/1990 (Α' 120), έχουν δικαίωμα μετεγγραφής στην πόλη που ο γονέας ή ο έχων την επιμέλεια δηλώνει ως μόνιμη κατοικία του. Η κατηγορία αυτών των δικαιούχων δεν εμπίπτει στο ανώτατο όριο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, εκτείνεται δε και στους επιτυχόντες στις Αρχιτεκτονικές Σχολές κατά τα προηγούμενα του έτους 2014-2015 ακαδημαϊκά έτη.

5. Δεν εμπίπτουν επίσης στο ανωτέρω ποσοστό δικαιούμενοι μετεγγραφής φοιτητές που έχουν αναπηρία (σωματική, διανοητική ή ψυχική) 67% και άνω, πιστοποιούμενη από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή φοιτητές που πάσχουν από τις αναφερόμενες, στο παράρτημα της υπ' αριθμ. Φ. 151/17897/Β6/2014 (Β' 358) κοινής υπουργικής απόφασης παθήσεις ή έχουν πραγματοποιήσει δωρεά οργάνου ή μυελού των οστών σε συνάνθρωπο. Οι φοιτητές αυτοί έχουν δικαίωμα μετεγγραφής στην πόλη που ο γονέας ή ο έχων την επιμέλεια δηλώνει ως μόνιμη κατοικία ή στην πόλη που πιθανώς τους παρέχεται ιατρική μέριμνα, σύμφωνα με βεβαίωση της επιτροπής της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης.

6. Με την επιφύλαξη της παραπάνω παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, δικαιούχοι μετεγγραφής σύμφωνα με τα ανωτέρω, είναι όσοι υπέβαλαν αίτηση εντός (Β' 2665) υπουργικές αποφάσεις.

7. Όσοι εκ των δικαιούχων φοιτητών δεν μετεγγραφούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως 6 του παρόντος άρθρου, θα ληφθεί μέριμνα ώστε:

α) να εξασφαλιστεί κατά προτεραιότητα η στέγαση και η σίτισή τους στα Τμήματα ή Σχολές επιτυχίας τους,

β) να τους δοθεί η δυνατότητα επιλογής άλλης Σχολής στον τόπο που επιθυμούν, στην οποία θα μπορούν να μετεγγραφούν με βάση τα μόρια που συγκέντρωσαν στις πανελλήνιες εισαγωγικές εξετάσεις.

Λεπτομερειακά θέματα για την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου ορίζονται με υπουργική απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

Άρθρο 23 Έναρξη ισχύος

α. Οι διατάξεις του άρθρου 7 του παρόντος νόμου ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2015.

β. Οι διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 8 ισχύουν από την 1η Σεπτεμβρίου 2015.

γ. Οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ κ.α.α.
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ,
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ,
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΔΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΟΥΡΑΝΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΡΑΤΟΥΛΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΥΓΕΙΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2015

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €	Δ΄	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Β΄	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ΄	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 1 0 0 0 7 6 0 9 0 7 1 5 0 0 2 8 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004